

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий Комуніст

ІМ. ДІДЧИЖЕВСЬКОГО

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ (МДС)

Виходить з 6 грудня
1939 року

№ 33 (4112).

СУБОТА

4

СЕРПНЯ
1990 р.

Ціна 8 коп.

Гей, із нами — на Січ!

(хлопці з товариства «ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ» НА ІВАНО-ФРАНКІВЩИНІ. ФОТО В. ГРИБА).

Інопланетянин

чи нечиста

сила?

В одній з квартир Кіровограда, що в районі Кривої річки, стався незвичайний випадок. В кімнаті з'явилась дивна істота. Жінка, господарка квартири, має звичку пізно лягати спати. Того вечора вона теж довго читала, потім виключила світло, повернулася до стіни і почала засинати, коли почувала, що хтось зайшов у кімнату. Подумала, що то чоловік, бо він спав у іншій спальні. Те «хтось» лягло поруч неї на ліжку. Жінці видалось все це підозрілим, вона відчувала щось не те, простягнула руку і з жахом відчувала щось дозге і слизке. Скочила з ліжка, почала вмикати світло, але вмикачі ніби спеціально хтось зіпсував. Стала кликати чоловіка — той не йшов. Вона взяла те створіння на руки й пішла з ним в кімнату чоловіка. Воно було дуже важке. Досить довго. Голова, як у тюленя. Але рис обличчя не видно, просто суцільна маса. Одягнене у щось слизкувате і дуже обтягнуте. Коли вона взяла його в руки, здалось чомусь, що це дитина.

Вмикачі у чоловічій кімнаті теж не працювали. Він прокидається не хотів, пробурмотів щось крізь сон, чого це ти, мовляв, з котами носишся. Жінка сама мусила шукати вихід. Вирішила винести те створіння з хати. Коли відкрила вікні двері, воно стрибнуло з рук і десь зникло. У свідомості жінки, ніби їх хтось підкавав, з'явилися слова: «Поверніть наших дітей».

Після цього вмикачі в квартирі стали працювати нормально.

Господарка квартири розповіла, що вона давно цікавиться аномальними явищами, збирає публікації на ці теми. Того вечора теж думала про НЛО. Але категорично заперечує припущення, що це був сон.

Наш кор.

Прізвище і адреса жінки редакції відомі.

Тору

АНОНС

українською

Дорогі друзі! Близьким часом ми плануємо розпочати друкувати у нашій газеті Тору — священну книгу Іудеїв, у перекладі українською мовою. Хотілося б знати вашу думку — чи зацікавила б вас ця публікація.

Отже, чекаємо листів.

ПО ДОРОЗІ НА СІЧ

ДАЛИ КОНЦЕРТ В КІРОВОГРАДІ ЧОЛОВІЧА НАРОДНА ХОРОВА КАПЕЛА «ПРОМЕТЕЙ» ТА ЖІНОЧИЙ АНСАМБЛЬ «МОЛОДІСТЬ» З МІСТА КАЛУШ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.

Гості трохи припізлилися — затрималися в Умані на бензозаправці. І люди, що зібралися увечері біля пам'ятника Т. Г. Шевченку вже було почали хвилюватися, потроху розходитися.

Але ось біля пам'ятника шикуються артисти в національних строях, зазвучала музика, замайоріли національні прапори, заясніли вогні свічок.

Хорова капела (керівник Іван Кримський) виконала козацькі, стрілецькі пісні. Могутньо, гордо звучала пісня «Спи Тарасе, батьку рідний» в обробці В. Захарченка, керівника Кубанського народного хору.

Ліричним струмочком на героїчному фоні чоловічого співу звучали пісні, виконані ансамблем «Молодість». Діагонально виконали купальську пісню, стрілецьку, лемківську, українські народні пісні. Тоненько, ніжно дзвеніли дівочі голоси, мовби виливаючи щирю душу, привітну й добру.

Від Союзу українок виступила Марія Бульбія. Вона передала уклін східним українцям від західних. Закликала єднатися, разом будувати свою незалежну державу, плекати мову, історію, культуру. Оплесками, сміхом зустріли присутні коломийки. Гострі, актуальні, вони були близькі й зрозумілі всім.

Коли звучала стрілецька пісня «Червона калина», співали не тільки артисти, деякі кіровоградці вже знали цю пісню, потроху підспівували.

Велично звучав наш національний гімн «Ще не вмерла України». Хто міг, співав разом з капелою.

Коли вже було оголошено, що концерт закінчено, хтось із людей гукнув «Заспівайте «Рече та стогне Дніпр широкий». Тепер уже до хору приєднались десятки голосів присутніх. Поки що десятки. Та є надія, що скоро буде їх сотні і тисячі, тих хто всією душею співатиме на велелюдних майданах в дні свят пісні, що підносять патріотичний рух народу.

Розповідає керівник ансамблю «Молодість» Галина Мартиненко:

— Ми від'їздили з Калуша рано-вранці. Але все одно зібралося багато людей. Священники відслужили службу Божу, освятили наші автобуси. Люди приносили газети, щоб тут, на Сході, знали правду

про нас, просили передати уклін цій землі, козацьким могилам.

С. ОРЕЛ.

Фото О. МІРОШНИЧЕНКА.

РОЗЛУЧАЄМОСЯ ДРУЗЬМИ

Виставою «Вечір російських водевілей» у Кіровограді завершилися гастролі Брянського російського драматичного театру. Наша газета тримала їх «у полі зору» і тому немає потреби ще раз нагадувати, яким щасливим для театралів був місяць липень. Директор театру О. Макаров на урочистому вечорі, присвяченому закриттю гастролей слушно зауважив: прекрасно, що вдалося переломити ставлення кіровоградців до театру, адже зал у липні був переповнений і нарешті кіровоградці «скуштували», що таке аншлаґ! «Сподіваємось, що таким буде і відношення кіровоградців до свого театру», — говорили брянці. Ну що ж, спасибі на доброму слові, як кажуть. Вдячність від імені жителів нашого міста колективу висловили начальник обласного управління культури облвиконкому М. І. Сиченко, заступник голови міськвиконкому М. С. Чигрин, в. о. головного лікаря кіровоградського ди-

тячого будинку Л. М. Хорошак, член правління організації «Союз «Чорнобиль» С. І. Притула. Присутність двох останніх пояснюється ще й тим, що протягом липня театром проводився аукціон по продажу виробів Дядьківського кришталевого заводу і пральної машини «Зірочка» ВО «Червона зірка», а результати чого театр перерахував дитячому будинку 1300 карбованців і 900 карбованців «чорнобильцям». Акція милосердя, проведена театром, викликала співчуття у кіровоградців і мені чомусь здається, що це теж вплинуло на успіх гастролей у нашому місті. Принаймні і квіти, і оплески, і вітальні слова були щирими. І кожен з присутніх підтримував у душі народну артистку Росії Марину Гаврилову, яка висловила побажання, щоб ця зустріч на кіровоградській землі, з робітниками, хліборобами, інтелігенцією суверенної України була не останньою.

В. ЛЕВОЧКО.

Не той хліб, що на полі...

У колгоспі імені Ілліча Гайворонського району відбулися збори членів збирально-транспортного загону, який очолює Петро Михайлович Крот. На них голова районної Ради народних депутатів, перший секретар районного партії А. І. Бабенко вручив хліборобам перехідний Червоний прапор райкому партії і райвиконкому за високі показники у збиранні врожаю. Забезпечивши високу організованість, комбайнери зібрали 89413 центнерів зерна з площі 1898 гектарів.

Першість серед комбайнових екіпажів загону утримує комсомольсько-молодіжний колектив у складі комбайнера Миколи Трембача та його помічника Валерія Бадіна. З початку жнив вони намолотили близько 14 тисяч центнерів зерна. Безперервну роботу їх агрегату забезпечують молодий водій Сергій Чупінський і тракторист Григорій Хитрук.

Нині цей екіпаж лідирує також у районному змаганні на приз Героя Соціалістичної Праці М. К. Рябонорови «Золотий колос».

На Радянській площі в Гайвороні піднято прапор Трудової Слави на честь передового молодіжного екіпажу.

Н. ЗЕМНОРІЙ,

кореспондент газети «Вогні комунізму».

І МРІЇ СТАЛИ ІНШИМИ...

У десятому класі Михайлівської середньої школи двадцять шість учнів. У туристичну подорож до Ленінграда поїхали дев'ять чотирь. Дві дівчини з класу залишилися вдома. Взяти цих дівчат відмовився сам клас. Чому?

Справа в тому, що поїздка до Ленінграда — відзнака місцевого господарства — колгоспу імені Куйбишева за допомогою колгоспників. А якщо говорити конкретніше, то міцна дружба давно єднає саме цей клас і правління колгоспу.

— Не астигаємо картоплю зібрати, я — до школярів. І вже після уроків діти послідають в поле. І так щоразу, з яким би проханням не звернувся, ніколи нікого з них змовляти не потрібно. Та й роботу їхню не треба перевіряти. — Згадує при нашій зустрічі голова правління колгоспу Микола Григорович Кріпкий. (Просто дивувалася, такий небалакучий М. Г. Кріпкий, а в розмові про цей клас ніби оживав і знаходив скільки хороших слів вдячності дітям).

Про літні канікули взагалі розмови немає. І після восьмого, і після дев'ятого, і після десятого працювали учні в господарстві. Хлопці пасли худобу, відвозили молоко, корми роздавали на фермі. Дівчата корів доїли.

Коли закінчили школярки десятий клас, прийшли до голови правління колгоспу.

— Ви б дорікам відпустки дали, а ми їх підміни-

На молочнотоварній фермі працювало того літа п'ятнадцять учениць. Надой молока за місяць зросло. Коли повернулися з відпочинку доріки, ніхто з них не поскаржився, що хтось з молодих задоїв якусь корову. І ситі корови були, і вчасно їх доїли.

Відмовилися ходити на ферму тоді лише дві учениці. За цей «вчинок» їх і не захові клас взяти у поїздку в Ленінград, витрати за яку повністю взяло господарство. Справедливо ж учні вирішили? Цілком!

Радісні, збуджені, з найкращими враженнями повернулися з міста на Неві діти. І вже зовсім іншими...

— До цього учні мріяли вступити у політехнічний, торговий інститут... Взагалі хотіли обрати суто міські професії, — згадує класний керівник В. Ф. Філіпенко. — А після — наче дітей хтось підмінив. Всі вирішили поїхати вивчитися і повернутися в рідне село. Я повністю підтримувала і підтримую їх у цьому. Михайлівці потрібні молоді високоосвічені спеціалісти.

З класу, де 26 учнів, 13 одержали від колгоспу на правління на навчання у вузи. Так, у Дніпропетровський сільськогосподарський інститут цього літа складала вступні іспити Тетяна Ковтанець, Світлана Потоцька, Тетяна Шафун, Оксана Ногань, Валерій Пшнін, Станіслав Мальований. Алла Невзорова «штурмувала» Київську сільгоспакадемію. У Кіровоградський інститут сільського машинобудування для вступу подали

документи Олена Пахомова, Оксана Накотенко. Спробують свої сили на іспитах в Уманському сільськогосподарському інституті Віталій Вахнюк і Олена Коцюбера. Для роботи в сільському будинку культури і дитячому садку потрібен спеціаліст з музики, то й подав документи в Кіровоградський педінститут на відповідний факультет Ігор Проскура, а на факультет фізвиховання вступав Віктор Брайко.

Мені здається, що на рішення дітей у деякій мірі вплинув і сам М. Г. Кріпкий. Хлопцям і дівчатам цікаво було з цією ерудованою, простою і захопленою життям села та закоханою у рідну землю людиною.

І на випускний вечір запросили учні Миколу Григоровича, і схід сонця зустрічали вони всі разом.

— Хотілося б, звичайно, щоб прагнення всіх учнів збулися. Хай знають: колгосп їх чекає і завжди їм радий. Навіть якщо не всі тринадцять колгоспних студентів повернуться сюди, а лише п'ять-шість. А інші працюватимуть чи в колгоспах району, чи в області — користь сільському господарству все одно буде, — каже Микола Григорович.

Залишається додати, що на сьогоднішній день за направленням колгоспу імені Куйбишева вже здобувають освіту майже десять юнаків і дівчат.

Іх також чекає село.

Олександрівський район.

Г. ПІЛЬТЯЙ.

ТАМ, ДЕ ПРОМІНЬ ВИГРАЄ

— Пароль? — суворо запитали юні охоронці в білих сорочечках і червоних галстуках, коли я хотіла зайти в піонерський табір «Жовтень».

Пароль мені був невідомий.

Навперей з дитячим захопленням я називала різні слова та бажане для «охоронців» так і не прозвучало... Тоді мені довелося поклястися, що я не розвідниця Кошечка Безсмертного і не посланниця Баби-Яги. І лише після цього вхід був для мене вільним.

...Табір жив своїм життям. Звучала музика, ні на мить не згасав дитячий гамір: хтось розучував нову пісню, хтось танцював «ламбаду», хтось прибирав у кімнатах,

хтось збирався у похід, хтось — на екскурсію... Скільки всього цікавого, захоплюючого чекало тут щохвилини дітей!

— А як по-іншому?! — дивується директор табору Юрій Кирилович Коваленко. — У дітей вистачає енергії, натхнення, фантазії, тому бодай на секунду залишити їх без уваги просто не можна. Районний Будинок піонерів та школярів, організував для хлопчиків і дівчаток гуртки в'язання, вишивання, технічної творчості та інші. До послуг дітей бібліотека, читальний зал, клуб, басейн.

Протягом першої зміни в «Жовтні» відпочили 300 дітей працівників аг-

ропромислового комплексу області. Зазначу, попит на путівки в табір «Жовтень» повністю не задовольняється.

З 27 червня це чудове дитяче містечко серед сосен, де вільно прогулюються білочка, прийняло другу зміну — 317 хлопчиків і дівчаток. І не лише з нашої області. Тут відпочивають п'ятнадцять учнів Гаврилівської школи, що в Вишгородському районі на Київщині. Шість путівок для дітей, котрі постраждали від чорнобильського лиха, придбав колгосп «Червоний прапор», передав їх в обком профспілки. І ось за ними сюди приїхали шість школярів з Баришівсько-

го району Київської області.

А ще чути у таборі болгарську мову. Дивно? Зовсім ні. Справа в тому, що сюди на відпочинок приїхали двадцять три школяра з різних шкіл общини Тервел Толбухінського округу, побратима Кіровоградщини.

Проводять канікули тут і вісімнадцять дітей-сиріт з Кіровоградської школи-інтернату. Профком цукрокомбінату за свій рахунок придбав для них плаття, сорочки, сандалі, туфлі та інше. Взагалі, допомога цього цукрокомбінату у фінансуванні табору найвідчутніша.

Можливо тому, що саме Другий імені Петровського цукрокомбінат

був організатором будівництва у селі Бірках піонерського табору. Ця шефська допомога, заснована на початку вісімдесятих, продовжується і по сьогодні.

— Ура! У Канів їдемо! — пробіг повз мене хлопчик. Як дізналася про це, різні екскурсії, поїздки дітям не в дивину. Ось, приміром, вчора побували школярі на хлібокомбінаті. Нарешті побачили, як борошно завдяки людським рукам перетворюється у смачну хлібину. Навіть і скуштували свіжого запашного хліба.

А скільки ще попереду поїздок! І у Канів на Тарасову гору, і в Чигирин на могилу Богдана Хмельницького, і в Ка-

м'янку у музей Пушкіна та Чайковського, і...

Подумалося, як добре, що працюють у таборі повністю віддані дітям вожаті і вихователі. Зокрема, учні Олександрійського педагогічного училища Івча Миргородська, Анатолій Роздобудько, Ліля Ніколенко, студент Кіровоградського педінституту Сергій Дудник, старша піонервожата Ольга Шпичак та інші. Для них це не лише виробнича практика, це — пізнання дитячого світу, своєрідне випробування, адже фальші діти не сприймають.

Г. ПІЛІТЯЙ.

с. Бірки,
Олександрівського району.

ПРИБУТОК ДАЄ, ВИБАЧТЕ...

або Про те, з чого мають прибуток і неабияку користь в Ірландії

БУРКОТІННЯ, що доливає з Віфліємського абатства (графство Антрім, Північна Ірландія), викликане не важкою їжею, яку поїдають 38 його мешканців, а велетенським шлунком їхнього дигестера — дотепної мікроекологічної системи, котра дає електроенергію, очищає землю, а також дає прибуток. І все це при бережливому ставленні до навколишнього середовища. Розповідає Шерлі Флек («Англія», № 2, 1990 р.).

Дигестер, розташований поряд з корівником в абатстві в Портлендуні, можна порівняти (без наміру проявити неповагу) з Богом, який працює таємничими шляхами. До появи дигестера в їх житті, 38 цистерціанських монахів з надією і молитвою боролися з фінансовими труднощами. Сьогодні вони насправді схожі на сім'ю, яка відкрила джерело нафти у себе в дворі, за висловом «хранителя» дигестера, брата Джима Конлона. Занурюючи руку в глибину брунатної маси з солодкуватим-їдким запахом і набираючи жменю речовини, схожої на крихти підсмаженого хліба, він розповідає: «Це як золотий пісок. І в нас ще навалою того, звідки він береться». Далі пояснює: «Ми хотіли виробляти здорову їжу, залишаючи землю родючою, а навколишнє середовище незабрудненим; уникнути забруднення землі і повітря... Наша мета — самим заробити собі на життя, до того ж здоровим способом. В принципі, це мрія жити правильно».

Община встає в 3.30 ранку. Через деякий час після нічної служби брат Джим робить перший візит на обору, щоб перевірити свій дигестер. Це — серце системи, яка, перетворюючи коров'ячий гній в паливо і добрива, змінила долю монахів, які протягом кількох місяців погасили свої давні борги і почали одержувати прибуток. Гноївка, котру інші викидають (або заливають у ріки, нерідко з катастрофічними наслідками), для братів абатства являється сировиною. Але це більш важливі, ніж рентабельність, для них є успішна демонстрація способу ведення сільського господарства, котрий не забруднює навколишнє середовище, не використовує хімічних засобів і в той же час підвищує урожайність.

Ми бесідуємо в затишному корівнику під тихе постукування копит і задоволене чавкання. Під час бесіди брат Джим, одягнений в джинси і светр, щоб не забруднити ряс, оглядає корів, котрі вітають його, по-дружньому тикаючись в нього мордами. Він невимусно обходиться з тваринами: «Коли з дитинства починаєш свій день з доїння корів, це стає другою натурою», — каже він.

Послід тварин — те, що брат Джим називає «рідким золотом» — падає через решітчасту підлогу («воми, здається, люблять таку підлогу більше, ніж бетонну, вкритую соломкою, яка дуже швидко намокає») і скокочується по похилій площині в дигестер, що виглядає вдовж сараю, як наполовину занурений у воду кит; там все розмішується і нагрівається протягом ба-

гатьох годин, поки в надрах дигестера відбувається процес перетворення матеріалу.

Над дигестером то піднімається, то опускається натягнуте полотно, оскільки мільйон бактерій дихають, виробляючи метан. Брат Джим сяє від щастя, милуючись прикметами того, що дигестер переварює свою їжу. Газ перекачується по трубах прямо в абатство і використовується як паливо для котла, що живить систему центрального опалення і забезпечує братів гарячою водою, а комори, де сушаться пшениця і овес, зібрані тут же, — теплом. Паливо заощаджує абатству 10000 фунтів у рік, і максимальна продуктивність ще не досягнута.

Газ — це тільки початок. У величезному череві дигестера поміщається 210 тонн гною. Перемішування прискорює анаеробний природний процес розпаду, вбиваючи бур'яни і хвороботворні мікроорганізми, виробляючи темну клейку речовину консистенції йогурту, котру винахідливі монахи перекачують по прокладених над їх головами трубах через обору у зручне для зберігання місце. «Ми називаємо це системою «наші корови уміють літати», — розповідає брат Джим.

Ця темна, в'язка речовина сепарується з допомогою простого процесу. Одержана рідина стає могутнім еліксиром, що використовується для вирощування конюшини, пшениці і вієви (урожай органічних пшениць і вієви продається потім в магазині абатства або через магазини здорової їжі під назвою «Ебікорн» («Зернові абатства»); це дуже дорогий товар для столу монахів). Надлишкова рідина розливається в рециркуляційні пластмасові контейнери або сулії з-під церковного вина і продається під назвою «Ебігроу» — розкішний продукт, що використовується на майданчиках для гри в гольф.

«Німці благають нас продати їм «Ебігроу», — каже брат Джим, який, хоч і, головним чином, заклопотаний духовними справами, може, оглянувши товар, визначити, чи буде він давати гроші. — Ми продаємо його дорожче, ніж коштує бензин. І можемо продати все, що виробляємо. На звичайний майданчик для гольфу йде близько 1000 літрів у рік».

Розсипчаста клітковина, що залишається, — це відповідь на молитви кожного садівника: 100-процентний органічний компост. Без всяких інших домішок, крім морських водоростей, це настільки славний продукт, що він міг би викликати потрясіння у всіх садових центрах і магазинах Британії, якби «Органічний компост Дангстед» був випущений на відкритий ринок. Поки що брати вирішили обмежити продаж Ірландією, що не потребує від них ніяких комерційних жертв, оскільки зараз продають кожну бочку виробленого ними товару.

Отець Селсус — великий, привітний чоловік, який вступив в орден відразу після школи. Він розмовляє 11-ма мовами і працює невтомно від світанку до зос-

мої години вечора, коли монахи вкладаються спати. Кілька років тому його головною проблемою було ведення рахунків абатства. Цистерціанці дають обітницю бідності, живуть убого і не їдять м'яса. Навіть каву вважають розкішшю. Однак для цієї традиційно сільськогосподарської общини виявилось неможливим заробляти на життя землеробством.

«Ми пробували зайнятися молочним скотарством, але корів треба доїти регулярно, і часи доїння співпадали з часом наших молитв. Особливо тяжко було по неділях. Не можна пояснити коровам, що вони повинні почекати день. Ми припинили молочне тваринництво, коли Ірландія вступила в Європейське співтовариство в 1970 році. Тоді здавалося, що краще всього виробляти яловичину. Ми взяли за яловичину, та не вдалося одержати на цьому ніякого зиску — м'ясо не виправдало наших надій».

Саме брату Джиму спало на думку використовувати коров'ячий гній, которого було достатньо. Був сенс застосувати природний цикл, повертаючи землю і, що забрали, як корм для худоби. Професор Лез Горнал з Університету Ольстера прибув у якості консультанта, і з допомогою позики банку абатство почало свою справу. Професор Горнал пояснює: «Ця ферма повністю базується на гноєві. Вони вважають яловичину другорядним продуктом. Гноївка — це не відходи: це головне джерело прибутку».

При наявності 300 корів, які виробляють 15000 літрів «рідкого золота» в день, поставка гарантована, можна говорити про 900 кубометрів гною в рік. Це дуже багато добрива для поверхневого внесення. Всі щасливі, і навколишнє середовище не забруднюється.

Покидаючи абатство, ми знову проходимо корівник і дигестер. Отець Джим ще раз перевіряє механізм. Він став майже другом для нього. Чи не дав він йому якийсь кличку? «Ех, багато імен, та жодне з них не є кличкою, і взагалі це не ті імена, які б ви погодилися надрукувати, — каже він. — Мені цікаво думати про всі ці білійони і білійони бактерій там, котрі видихають, а ми спалюємо те, що вони видихають. Вони такі маленькі, що якби можна було поставити в один ряд 1000 таких бактерій, вони зайняли б менше 1 міліметра. Ці бактерії були початком всесвіту. Дехто вважає, що вони все ще живі; можливо, тим часом вони відпустили маленькі сиві борода».

Можливо, але безсумнівно те, що абатство одержує значний прибуток. Такий значний, що комерційний успіх загрожує споглядальному життю. Брати передбачили це і думають передати справу колишньому головному садівнику Королівського портрешського гольфклубу Джоу Фінділі та місцевим мирянам, які працюють в абатстві. «Вони будуть вести справу, вони будуть одержувати і ділити прибуток, — каже брат Джим. — Торгівля не для монахів, а монахи не для торгівлі. Як би ви не дивилися на справу».

Підготував В. ТАРАСЕНКО.

ДЕ ВИ БАЧИЛИ ТАКЕ?

або «Скре-ке-ке, скре-ке-ке, де ви бачили таке», проскрекоче сорока, а вихователі в дитсадку на цю казочку покажуть знімки і скажуть, що це в нас, у Кіровограді — біля технікуму механізації сільського господарства...

Ви бачили в Кіровограді людину, яка б була задоволена роботою міського водоканалу? Як-що так — щасливі, що маєте вдома криницю, не користуєтеся послугами цієї організації. Хоча... Невже вам не доводилося скакати через канави, обходити ями, зачіпатися за труби? Хіба не доводилося мочити ноги в сонячну погоду в ріках і струмках води, що інколи і добою течуть вулицями міста? Хіба...

Всіх отих «хіба» й не перелічиш. Бідні водоканалівці. Гикається їм, певно, день і ніч. Згадують їх. Одні подумки, інші вголос, а дехто, як мешканці мого будинку (виховані люди, а бач — прорвало) — триповерховою лайкою. Я теж довгенько згадував, особливо, коли їхав зранку на роботу і споглядав досить неприязливу картину.

Біля технікуму механізації сільського господарства стоїть пам'ятник комсомольцям усіх поколінь. Повростили рівненько плити з орденами. Приємно дивитися. Так і стояв би пам'ятник, якби біля нього браві працівники водоканалу не вирили яму, не змістили плити з орденами.

Розумію — яму копали, бо потрібно було, на ради зарядки. Молодці — ремонтом чи що чим там займалися. Та, як у таких випадках водиться (ого господарі!) викопали — і шукай вітра в полі.

Схожа практика є: десь викопують на подвір'ї — і поїдуть собі. Знають, зберуться чоловіки з попатами, мешканці і зсиплять, щоб дитя чиєсь не влетіло, чи то голову

не звернуло. Одним словом, що було, те було. А тут, вірні традиціям, водоканалівці не розра-

хували. Порозривати, понівечити клумби, та що там говорити! Подивіться на знімки! Коментарі,

як то кажуть, зайві, хоча... * * * Хоча десь за п'ятим

разом намагався я зустрітися з начальником міського водоканалу Юрієм Антоновичем Табач-

ним. Між нами відбулася така розмова:

— Юрію Антоновичу, скажіть, будь ласка...

— Розумієте, я не готовий до інтерв'ю. Треба про те, що прийде, попереджати.

Після того, як я сказав, що минулого дня домовлявся з секретарем-друкаркою начальника водоканалу, що в цей час прийду, Юрій Антонович викликав її, почув, що це було і... відповів:

— На тому місці, де знаходиться пам'ятник, прорвало водовід. Ми акуратно (спеціально виділили для цього кран!) перенесли плити. А назад не встановили, бо багато термінових робіт. Бензину немає.

— Що, вони так і стоять? Вже більше двох місяців там все розрите...

— Цікаво, — відповів Ю. А. Табачний, — чому з нами, коли встановлювали пам'ятник, не порадилися, чи можна? Там водовід.

— Не знаю, бо це давненько було. Однак, який же вихід? Самим комсомольцям встановлювати все назад? Наскільки мені відомо, працівники водоканалу після ремонтних робіт повинні все зробити так, як було.

— Звичайно. Та ми, певно, не зможемо. Треба просити міськомунгосп, щоб виконали роботи за наш рахунок.

На жаль, я так і не зрозумів, хто має просити міськомунгосп. Можливо, я? Можливо хтось з обкому комсомолу чи самі водоканалівці? Зрозуміло інше — авторитету такими «справами» водоканал собі не здобуде.

Ю. ЯРОВИЙ.

м. Кіровоград.

А декому живеться й не «так вільно»

Минуле засідання бюро обкому комсомолу, як на мене, пройшло по-літньому швидко, чітко і десь за годину завершилося. Однак, за цю годину обговорювалося аж вісім питань.

Першим було кадрове. З інформацією виступив завідувач організаційним відділом Віктор Пономаренко. Як завжди в таких випадках, обговорювалися кандидатури відповідальних працівників райкомів і міськомів комсомолу, деякого затверджували зразу, а деякого (як, наприклад, Миколу Жизанова — першого секретаря Кіровоградського міському ЛКСМУ (МДС) через відсутність з поважних причин не затверджували, бо, думається, має відбутися з ним серйозна ділова розмова.

Мене як журналіста найбільш цікавило друге питання «Про перспективи подальшої роботи органу Кіровоградського обкому ЛКСМУ (МДС) газети «Молодий комунар».

З інформацією виступив завідувач відділом ідеології і культури Анатолій Стоян. Він наголосив на потрібності для комсомольців своєї газети, переповів коротко зміст доповідної записки відділу. Були до А. Стояна запитання-уточнення, як, приміром, про діяльність кооперативу «Лідер» при газеті, про наміри співпраці комітету комсомолу і редакції, інші.

На жаль, деякі запитання так і лишилися без відповіді, а заходи з організації передплатної кампанії на

наступний рік піддалися гострій критиці з боку членів бюро.

Зокрема, говорилося, що «збирати» відповідальних працівників райкомів і міськомів комсомолу, аби... їх переконати, а потім — вони переконали, що треба передплачувати «МК» — це вчорашній день.

Вимагає уточнень і пункт «Провести свято газети «Молодий комунар». Свято планується провести у вересні, але з цього речення незрозуміло, де, хто і як його проводитиме і що це проведення дасть.

Сергій Алімов, голова комітету у справах молоді Кіровоградського міськвиконкому як приклад завоювання авторитету серед читачів розповів про роботу нового міського щотижневика «Вечірньої газети», яка друкує різноманітні матеріали «від серйозного до... смішного», на сторінках котрої — багато ілюстрацій...

Там зразу ж почали налагоджувати партнерські взаємовідносини. Приміром, друкуватимуть рекламу за зниженими розцінками, за домовленістю, а той, хто рекламу даватиме, чи то допомагатиме розповсюджувати газету, чи то сприятиме в придбанні паперу.

Говорив Сергій і про те, що «Вечірня газета» цікава. Його підтримали інші виступаючі. Коли ж Сергія Алімова запитали, чому міська газета цікавіша (зауважимо — це суб'єктивна думка, тим паче, що газета не так, як думалось, швидко розкуповувалася у кіосках), він сказав, що її автори пишуть те, що хочуть.

В ОБКОМІ КОМСОМОЛУ

Іншими словами — там дотримується повна свобода слова і... пропагандою і поширенням «лінії» видавця. Тут же й про «Молодий комунар» згадали, якому «не так вільно», адже видавець і засновник інколи можуть бути й незадоволені окремими виступами.

Стосовно другого питання про «Молодий комунар» — так його було, м'яко кажучи, перенесено як непідготовлене на розгляд наступного бюро. А Віктор Тюпа, другий секретар обкому комсомолу, вніс навіть конкретні пропозиції — випустити якщо не цілий номер, який би включав матеріали з трьох-чотирьох районів, то хоча б кожному району надати сторінку, дві. Звучали й інші реальні пропозиції, які, на мою думку, варто обговорювати детально всім колективом, зважаючи на реальне їх використання.

Рештою питань були «Про план-графік навчання кадрів і активу обласної комсомольської організації в навчально-методичному центрі на перше півріччя 1990—1991 навчального року», «Про зміни в переліку посад працівників УМЦ», спільна постанова «Про склад обласної координаційної Ради науково-технічної творчості молоді», «Про передання меблів», «Про перспективний план роботи обкому комсомолу на III квартал 1990 року», «Про нагородження». Вони обговорювалися швидко.

Ю. ДЖЕРЕЛЬНИЙ.

О Д И Н

БУВАЛЬЩИНА

Спочатку він подумав, що триває страхотливий сон і болісно змушував себе прокинутися. Та коли нова хвиля накрила його з головою, він, захлинувшись гіркотою водою, усвідомив — ні, не сон! Ніби крізь туман згадав страшений вибух і падіння кудись униз...

Фашистська торпеда з підлодки розметала їхнього катера на шматки. Жодного із 36 чоловік екіпажу він не бачив поблизу. Ростислав жажнувся: він тут сам-один, приречений на повільну мученицьку смерть. Його руки судомно стисли шматок колоди, завдяки якому він тримався на плаву.

...Катер із міста Поті вирушав на Севастополь. На нього попросився й «старлей» Ростислав Тульчак, який щойно відпросився з госпіталю, де лікувався після поранення. І ось, по якомусь часі, він — у крижаній воді зимового моря, за багато миль від берегів... На лівій руці тямно зблиснув трофейний швейцарський годинник (на совість зроблено, нічого не скажеш: стрілка годинника продовжувала відлічувати секунди).

Йому було на той час 20 років. На вигляд — зовсім не атлет, швидше вирізнявся серед ровесників худорлявістю. Про море мріяв з раннього дитинства, хоч виріс у степовому місті. Рівненські степи там навкруги, скільки око бачить: степи — як море! Найбільше полюблявся, що не візьмуть на флот, через худорлявість; та як він міг бути при тілі! Батько трагічно загинув, коли йому тільки-но сповнилося 10 років, молодшому браткові — сім, а старшій сестрі Надії пішов тринадцятий.

...Якось, коли ми разом «обмивали звання» старшого лейтенанта, він відверто, як другий, повів мене про те, чого ніколи й нікому не розповідав:

— Наша годувальниця-мати працювала тяжко. Називалася її професія так: «салфетниця». Як судити по назві, то ніби щось таке легке, чисте, та насправді зовсім інше... На обох руках у неї майже зовсім були повідрані нігті, бо цілу зміну мусила руками віддирати намертво прилипли мішковину з гарячої, ребристої, як пральна дошка, макухи... Та макуха йшла на ек-

спорт до Німеччини чистою. І так — кожен божий день по дев'ять-десять годин при спеці 55—60 градусів...

Заробіток матері складав 350 карбованців на місяць (35 карбованців по-теперішньому). Грошей, ясна річ, на чотирьох не вистачало, тому харчувалися одним перловим супом, підсмаженим олією. Мати варила казанок супу на увесь день і ділила його так, щоб усім дісталось по трохи. Дитинство йому запам'яталося найбільше постійним бажанням поїсти хоч би чого-небудь; але вдосталь нічого не було.

— Вчіться! — казала мати дітям, — мені самій нічим було платити за навчання, то я так і залишилась темною бабою, а ви вчіться, — школи, слава богу, зараз безплатні!

І вони вчилися. Коли перед самою війною Ростислав був зарахований у військово-морське училище, його радості не було меж, — аякже, він у Севастополі, і незабаром стане «морським вовком»!

Не знаю, як стосовно «вовка», але артилерист вийшов із нього відмінний. Він спочатку керував усіма зенітними засобами крейсера. Тоді крейсер збив три гідролітаки, два Ю-87... І ось тепер, після шпиталю, він дуже поспішав у свій рідний крейсерський колектив — оборона легендарного Севастополя тривала.

Міцніше морської дружби на світі не буває. На крейсері «Ворошилов» після восьми місяців служби він встиг вже в цьому перекопатись, встиг «і виручити, і гинути». Молодий організм переборсов загрозив смертю; він відбувся шпиталем, де слізно упростав наміра виписати його майже на півтора тижня раніше строку. Як прикро й несправедливо потопати, вже майже виликувавшись!

А там, у Севастополі, чекають бойові товариші, командир, якого прикрив собою... Не міг він потонути, не побувавши на своєму кораблі, не побачивши товаришів. «Але як вижити, хто допоможе?». Один всевишній, здавалося, тільки й зміг би його врятувати у тому безвихідному, скрутному становищі. Він і болю

аж нечуже й не відчував, і холоду, — розмірковував, якби на його місці діяли Овод або Павка, і казав подумки сам собі: «Звичайно, боролись би до останнього подиху!».

Прийшовши вкотре після втрати свідомості до пам'яті, побачив, що вже світає. З'явилася якась надія. Вдень усе-таки веселіше. Розумів, що жахливішого становища, ніж те, в якому опинився, бути не може, та враз обпекла страшна думка: «А що робити, коли з'являться фашисти?». Навіть покінчити з собою він не зміг би — руки вже зовсім не слухалися, намертво обхопивши колоду. Сам же себе й заспокоїв: «Покінчити ніколи не пізно. А поки живий... співатиму, помирати — так з музикою!».

Йому ввижалося, що співає він на все горло, що «Інтернаціонал», відбитий хвилями, чути далеко-далеко. Та то був самообман, він ледве шепотів. Так, майже безпам'ятного, його й підібрав торпедний катер. Матроси довго не могли розімкнути задубілі руки — довелося їм багром виривати колоду з кільця його рук. В кубрику його, безтямного, години дві розтирали з ніг до голови, потім зробили добрячий спиртовий компрес. Після того всього проспав «старлей» рівно 37 годин, а потім раптово зірвався на ноги, як при підйомі. Йому дали перевагтися, трохи перекусити. Потім корабельний лікар мензуркою відміряв 175 грамів чистого спирту. Перевіряв пульс — нормальний, температуру — 36,5...

— Здорово! — сказав він, — організм, — як мотор, довго жити будеш, «старлею», як не вб'ють!

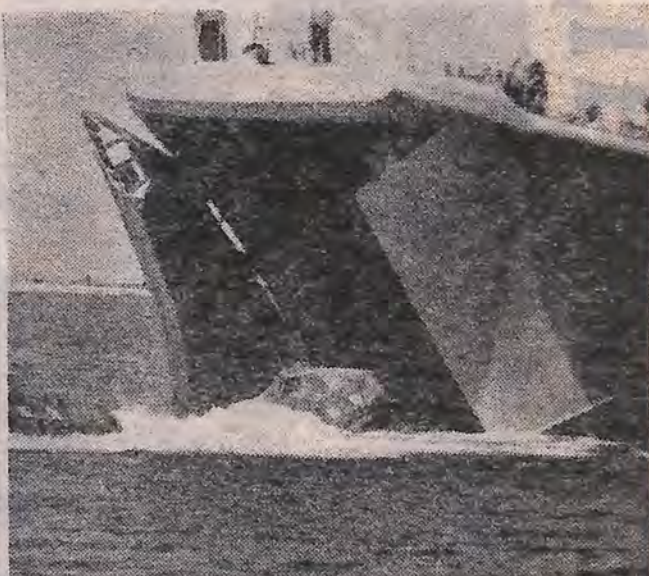
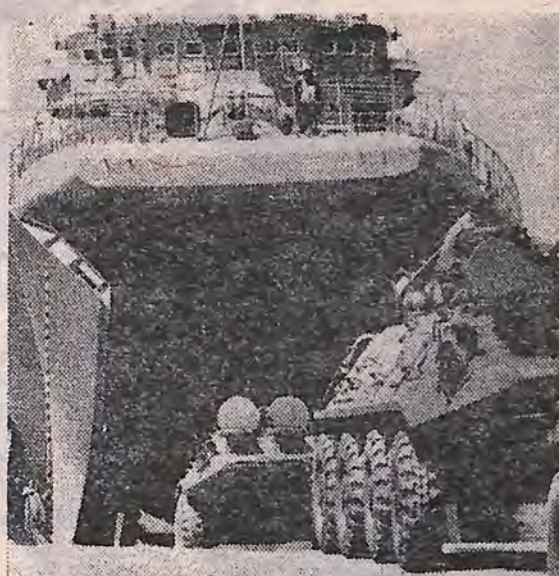
...За якийсь час лейтенант Тульчак доповідав про своє прибуття командирові крейсера. Той обійняв його до хрускоту кісток, потім легенько відштовхнув і по-батьківському мовив:

— Посивів... А тобі це навіть до лиця! Ну, то що, воювати зможеш?

— Готовий прямо зараз, товариш капітан другого рангу! — відкозиряв Тульчак...

Олександр ДОНЧЕНКО.

м. Кіровоград.

Дмитро ТАНСЬКИЙ

НЕЕКРАННІ ГЕРОЇ

Стріляють наші.
Ворога женуть!..
З екрана долі фронтові тривожать..
А дід Андрій, сусіда наш, не може
Й дивитися на фільми про війну.
Виважує в розмові
Кожне слово.
Шукає щось в обличчях молодих..
Скелічили солдати під Ростовим
В одному із боїв заплелих тих!
З крамниці
Бабиці хліба принесем.

Дозволити погортати фотонартки.
В них — очі фронтової санітарки
Стражденим перепаленим вогнем!
Дай бог, фронтовики, вам довше жити!
І не мовчіть. Бо що без вас ми знаємо?
Коростою зневіри обростаємо,
В намулі буднів грузнемо щомить..
Бійці шалених літ,
Ви нам скажіть,
Як сонце задихалося від чаду..
Хто пережив полон, а хто — блокаду,
Хто з-під ножа хірурга встав у світ.

...Стріляють наші! Ворога женуть!
А поряд — ви. Звичайні, неекранні..
Невже забути? Мовчазні волання
Й терпіння значать вам печальну путь.

«НЕ ПОМИНАЙТЕ ВСУЄ...»

А ЯК ВВАЖАЄТЕ ВИ?

Шановні земляки! Хочу висловити свій погляд на необхідність спорудження меморіалів саме сьогодні, негайно. Підставою для цього стало повідомлення про Пам'ятний знак воїнам-інтернаціоналістам усіх поколінь. Згоден, конкурси задля їх створення варто оголошувати, переможців нагороджувати, макети майбутніх грандіозних споруд виставляти там, де їх найбільше людей побачить. Але — далі щоб діло не йшло до тих пір, поки не будуть вирішені питання «першого списку», у якому обов'язково повинні бути згадані пенсіонери, інваліди, ветерани, діти, потреби екології.

Скільки ветеранів не дочекалися поліпшення житлових умов? І водночас — стільки грошей і будматеріалів витрачено на вшанування пам'яті цих же ветеранів! Один заклад, у якому є все для відпочинку й лікування інвалідів, був би кориснішим, ніж десятки бронзових пам'ятників. Він сам, цей заклад, і був би пам'ятником. Аналогічний вже в Кіровограді є, у ньому десятки років лікують людей. Стіни таких будинків варто розписати в історичному стилі, один із залів може бути «афганським». Але це вже деталі, до того ж неіснуючого проекту — маніловщина, якщо хочете... І все ж я прошу всіх замислитися над справжніми цінностями життя. Порівняймо частіше навколишню дійсність із нашими недавніми уявленнями про неї. Чи не правда, що ми занадто часто поминаємо все такі поняття, як «законність» і «справедливість»?

З повагою ВОЛОДИМИР.

м. Кіровоград.

КУМИРИ КОЛИШНІ, НОВІ, НОВІТНІ

Це — Віллі! (його підгледів Іван Леонов).

Солістки рок-групи «Аванс» із Запоріжжя (пам'ятаєте—«Все по талонах», «Фазенду»?).

Учасник групи «Соловей» із Канади.

Невже... Звісно, перед вами Майкл ДЖЕКСОН.

Віктора ЦОЯ з «Кіно» можна чути і в кіно...

Невже... Звісно, перед вами Майкл ДЖЕКСОН.

Віктора ЦОЯ з «Кіно» можна чути і в кіно...

На сцені зриває оплески дніпропетровська група.

Рок, поп, блюз, джаз... Дарка КОНОПАД із Нью-Йорку представляє цим колектив «Дарка і Славко».

Підпільник Кіндрат з Умані — Андрій МИКОЛАЙЧУК.

Аудіоклієнт дискотек Михайло ШУФЕТИНСЬКИЙ.

А цього милого бородана з гітарою вітали на «Червоній руті».

ВИБРАВШИ ЗІ СВОГО АРХІВУ, ЗНІМКИ ПОРОЗСТАВЛЯВ ЗЛІВА НАПРАВО І ДОНИЗУ НАШ ФОТОМАЙСТЕР ВАСИЛЬ ГРИБ.

НА РІЗНІ
ТЕМИ

ПАНІ РАЙСА В КІРОВОГРАДІ

МИ ВЖЕ ПОВІДОМЛЯЛИ НАШИХ ЧИТАЧІВ ПРО ТЕ, ЩО В КІРОВОГРАДІ ПОБУВАЛА ЖИТЕЛЬКА КАНАДИ УКРАЇНКА РАЙСА МАЧУЛА. ПРОПОНУЄМО ВАШІЙ УВАЗІ РОЗМОВУ З НЕЮ.

Пані Райса вперше не в Україні. Коли родина покинула рідну землю, їй було кілька років. Зовсім недавно, у лютому цього року помер її батько Федір Підпригора. Газета «Українські вісті», що виходить українською мовою в Канаді, вмістила великий некролог. Наш земляк був там знайомим громадським діячем, відомим в українській діаспорі. Ось що пише про нього газета: «У жовтні 1922 чекісти забрали батька. Його знайшли селяни забитого в полі. В 1928 році померла мати Марія. У 1929 році господарство забрав колгосп. В 1931-му Федір виїхав з братом і родиною на Донбас. В 1942-му повернувся в рідне село».

— Пані Райсо, як ваша родина потрапила за кордон? — Німці вивозили людей з України. Батьки там перші півтора року тяжко працювали, потім потрапили в американський табір для біженців у Зальцбурзі. Звідти — у Венесуелу. Там я одержала освіту.

— Чи не було у вас бажання повернутися на Батьківщину?

— У 1945-му році ми хотіли повернутися на Україну. Приїхали на станцію Лінц, там був пересильний пункт, звідти відправляли людей в Радянський Союз. Якийсь чоловік, що підмітав перон, тихо шепнув татові: «Не вертайтеся, тікайте звідти, бо вас в тюрму посадять і дітей заберуть». У це не хотілось вірити, але ми побачили, як грубо поводилися працівники НКВС з біженцями, зрозуміли, що на Україну нам вже не повернутися. Тато дуже хотів жити в Канаді, бо там є сильна українська діаспора, але це було не так просто. Туди ми потрапили лише через десять років.

Думаю, якби ми повернулися на батьківщину, давно вже не було б тата, і нас би не було...

— Якою мовою ви одержали освіту?

— У Венесуелі мій тато був одним з організаторів української школи і української автокефальної православної церкви, українського хору. Дома в нас говорили виключно українською мовою. Ще до школи тато вчив мене читати і писати українською. Добре знаю іспанську мову, звичайно, англійську. У Венесуелі я одержала медичну освіту. Пам'ятаю, у нас було багато дічат-українок. Один викладач, коли я говорила, що українка, казав: «Нол Ти е русол». Мене це ображало, я плакала. Дехто з дічат казав: «Яка тобі різниця? Хай буде руська...». Але мені було не однаково.

— Ви знаєте російську мову?

— Я не знаю. Чоловік мій потроху читає. Син Тарас теж вивчав цю мову.

— Розкажіть, будь ласка, про організації українців у Канаді.

— О, їх дуже багато. Я і мої діти входять в ОДУМ — організація демократичної української молоді. Основна її мета — виховувати молодь в українському дусі, щоб не забували мову, традиції, релігію, культуру. Її заснував поет Іван Багряний. Це організація хвилі післявоєнної еміграції. [Зараз твори І. Багряного друкуються у нас — С. О.]

«Пласт» теж молодіжна організація, що об'єднує навколо себе і православну, і католицьку молодь. Є в нас і спілка української молоді — СУМ, МУНО — молодіжна українська національна організація. Є й політичні об'єднання. Маємо ще КУК — комітет українців Канади, він репрезентує всі наші організації. Різні релігійні конфесії співпрацюють. Владики на свята разом служать службу. Релігія для нас дуже великий об'єднуючий фактор. Взагалі, українська діаспора має сильні організації, які користуються авторитетом, знані у світі. Маємо свої видання (газета «Українські вісті», журнал «Молода Україна»), час на телебаченні.

— Ваш чоловік українець?

— Так. Він із Запоріжжя. Ми познайомились у Вінніпезі на відкритті пам'ятника Т. Г. Шевченку. Це було

грандіозне свято, таке піднесення тоді панувало... Скільки прапорів було, найбільше, звичайно, українських національних. Нашого старшого сина звети Тарасом.

— Де ви зараз працюєте?

— Я медсестра будинку для престарілих святого Петра і Павла. Він коштує 9 мільйонів доларів. Половину дав уряд, половину зібрали самі українці. Є у нас ще дім імені Івана Франка.

Коли пані Райса відвідала обласну дитячу лікарню, була дуже здивована, побачивши у відділенні пелюшки для немовлят. Ви знаєте, які вони в нас — сірісірі. У Канаді такі речі тільки одноразового використання.

— Яку плату отримують робітники в Канаді?

— Різну. Залежно від кваліфікації. Уряд встановив мінімальну плату — не менше 5 з половиною доларів на годину. А кваліфіковані робітники одержують і по 25—30. Майже 30 відсотків місячного заробітку йде на податок. Але він у нас диференційований — якщо маєш більше дітей, то податок набагато менший. Безробітні, алкоголіки мають урядову допомогу, вони платять мінімальну ціну за квартиру. Дуже допомагають у нас і самотні матері. Їх діти до 13 років мають безплатне лікування, їм допомагають одягом. Всі, кому 65 років і більше, лікуються безплатно.

Про свою квартиру, точніше окремих будинок, який вони мають, пані Райса говорила неохоче. Сказала просто, що є велика різниця між нашими і їхніми квартирами. Але, побувавши у нас вдома, і побачивши побиті й пошколені стіни під'їзду, викривлені дверці поштових скриньок, сказала, що у них є спеціальні квартали, де живуть наркомани та алкоголіки, то це там у них такі під'їзди. Порядні люди туди, як правило, навіть не заглядають, поліція тільки в крайніх випадках.

— Чи є в Канаді Комуністична партія.

— Є. Але вона має дуже мало членів. У парламенті один чи два комуністи. Скільки я живу в Канаді, Комуністична партія ще жодного разу не одержала перемоги на виборах. У нашій провінції перемогу зараз мають ліберали.

— Пані Райсо, ви пам'ятаєте зустріч М. С. Горбачова в Канаді з Романом Гнатишиним? Наші засоби масової інформації називали губернатора Ремон Хнатіші, і ніде я не чула, щоб його назвали справжнім іменем, сказали, що він українець... Мене це ображало.

— Так, звичайно. Коли наш прем'єр-міністр Малруні їхав до Радянського Союзу, багато українців дзвонили йому, просили обов'язково відвідати Україну, пам'ятник Т. Г. Шевченку, і коли ми побачили по телевізору його поряд з Іваном Драчем, ми були дуже вдячні і дуже раді цьому. Обнаділює й те, що незабаром в Оттаві буде українська дипломатична місія, а в Києві — канадська амбасада.

— Хотілося б, щоб ви більше розповіли про національну свідомість наших земляків за кордоном. Бо для нас, східних українців це дуже важливо. Масової національної свідомості майже немає. Люди не уявляють себе навіть громадянами України, не розуміють, що патріотизм — це, насамперед, любов до своєї землі, біль за неї. Обнавляє пов'язує це поняття з якимось військовим патріотизмом, із догматичними уявленнями про Радянський Союз. «Ми — жителі УРСР» — вони вважають, що цього достатньо. Що допомагає тим, хто живе далеко від своєї Батьківщини, залишатися українцями?

— Можливо, саме те, що ми відірвані від України, і допомагає. Ми маємо садочки, де півдня використовується українська, півдня — англійська мова. Кожна національність має свої школи. В Торонто українських — чотири. Там вивчають мову, літературу, історію, культуру України, математику, фізику, інші предмети ви-

кладаються англійською. Навчання в таких школах п'ятиденне. У суботу ми маємо виключно українську школу — з дев'ятої ранку до першої дня. В неділю діти з 2 з половиною — 3-ох років йдуть до недільної школи, заняття там продовжуються всього одну годину, потім діти йдуть до церкви. Після служби старші організовують концерти, забави, часто благодійні. За суботню школу треба платити — 120 доларів на рік. В університетах є кафедри української мови. Мій син Тарас 2 роки вчився на такій кафедрі в Гарвардському університеті, так що він тепер історію України знає краще за мене.

Ви знаєте, мене постійно вражала, де б ми не жили — у Венесуелі, бували в Мексиці, в Німеччині, патріотичність місцевого населення. Венесуельці, наприклад, народ менш розвинутий, ніж українці, а будь-хто, найостанніший бідак, котрий не вміє ні читати, ні писати, вам скаже: «Я венесуелець, і за свою Вітчизну віддам життя».

Ви сказали про східних українців. У нас канадці, народжені в Західній Україні, активніші. Вони більше беруть участь і в різних національних святах, і допомагають зараз дітям Чорнобиля. А вихідці зі Східної України, навіть дуже багаті, і долара не дадуть на благодійні цілі.

— Розкажіть, як організувалася допомога дітям Чорнобиля, хто цим займався?

— Наш Рух. У нас в Торонто він налічує близько двох тисяч осіб. Люди зносили й звозили хто що міг, зібрали 250 тисяч доларів, закупили одноразові шприци, медичне устаткування. Ми упаковували все це. Відправлено два літаки, готується третій. Мені відомо, що зараз з Канади в Чернівці поїхали п'ятеро лікарів для допомоги тим дітям.

— Чи вплинуло духовне відродження на Україні, яке все-таки йде, не вважаючи ні на що, на українську діаспору?

— Звичайно, вплинуло. Багато людей, вже в третьому-четвертому поколінні, почали забувати мову, змінювати прізвища на англійські. Зараз у нас теж іде відродження. Повертають назад собі українські прізвища, дітей віддають в українські школи навіть ті, які вже не знають батьківської мови.

— Пані Райсо, а як впливають на рівень свідомості діаспори змішані шлюби?

— О, це для нас велика загроза. Якщо ще хоч мати українку, то ведуть дитину до української школи, а як батько, то все — корені губляться. Я знаю сім'ю: він галичанин, щирий українець, вона негритянка з якогось досить рідкісного племені. Шкіру має дуже чорну, вагою десь близько трьохсот кілограмів. Та в них є син і дочка. Тарас і Тетяна. Обоє дітей чорношкірі. Але говорять виключно українською мовою. Тетяна — керівник українського дівочого хору, дуже цікавиться всім українським.

Я її запитала:

— Таню, ти любиш Україну?

— Я дуже-дуже-дуже-дуже люблю Україну.

Тарас їхній одружився на українці.

— Пані Райсо, ви вперше в свідомому віці на Україні. Де б хотіли побувати?

— Поїду обов'язково до Києва, відвідаю могили Т. Г. Шевченку у Каневі, побуваю у Львові, хотілося б ще заїхати й у Запоріжжя — на чоловікову батьківщину, але, мабуть, не встигну.

Скільки разів ми писали про емігрантів, як про зрадників Батьківщини. Не могли, не хотіли задуматися, що за далекі кордони жене їх не завжди жадоба ближньої безбачення, а часто неможливість жити в тоталітарній державі, безнадія щось змінити, відразу до того, що треба сирізь і всюдю гнутися перед начальством. Різна вона, наша еміграція.

С. ОРЕЛ.

ВОСЬМА СТОРІНКА

4 СЕРПНЯ 1990 РОКУ

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

П'ятий тур конкурсу

ШАХОВИЙ КЛУБ
«НАЙСА»

Черговий, п'ятий, тур чекає на вас. Але, як завжди, пропонуємо спочатку перевірити вірні рішення минулого туру.

ЗАВДАННЯ 1

1. Ce4! ≈ 2. d4X
1. ... Фc3 2. Kd3X
1. ... Тc3 2. dcX
1. ... Ca5 2. Kd3X

ЗАВДАННЯ 2

1. Фc4 ≈ 2. Tf5X
1. ... Cd6 2. Тc5X
1. ... Ce5 2. Td4X

ЗАВДАННЯ 3

1. Фa6! ≈ 2. T:e6X
1. ... Cd6 2. Kc6X
1. ... f3 2. Kd3X

ЗАВДАННЯ 4

1. Фf5! ≈ 2. Ke6X
1. ... Фc5 2. K3b5X
1. ... Фc4 2. Ke2X

А зараз завдання нового туру.

ЗАВДАННЯ 1

Білі: Кра6, Фc7, Тg5, Th4, Cc, Cg1, Kf3, n.n. a3, b3, b6 (10).
Чорні: Kpc5, Фg7, Td6, Th2, Ce1, Cf5, Ke3, n.n. a7, d4, e6 (10).
Мат в 2 ходи (2 очка).

ЗАВДАННЯ 2

Білі: Kph8, Фg2, Te1, Cd7, Cg1, Kb5, Kd6, n. h4 (8).

Чорні: Kpd5, Tf3, Cg5, Ch1, Kd1, Kh3, n. a4 (7).
Мат в 2 ходи (2 очка).

ЗАВДАННЯ 3

Білі: Кра8, Фg5, Tb3, Tg6, Ca7, Kf7, n.n. c4, d2, e5 (9).
Чорні: Kpe4, Фg3, Ta6, Tf2, Kg7, n.n. a7, d4 (7).
Мат в 2 ходи (2 очка).

ЗАВДАННЯ 4

Білі: Kpb1, Фg3, Td8, Th4, Ca6, Cf8, Ka3, Kf4, n. a2 (9).
Чорні: Kpc3, Фh5, Ce2, Cg1, Ke3, Kg2, n.n. a5, b4, f6, f5 (10).
Мат в 2 ходи (2 очка).

ПРИХОДИТ ЧАС

Юрий КАМИНСКИЙ

ИЗ ЦИКЛА «КАЖДЫЙ ДЕНЬ»

ПРИХОДИТ ЧАС

Приходит час, когда молчавшее,
Лежавшее на самом дне,
Вдруг разрастается во мне
Весенней чащей —
Многоголосицей, кипящей
На всех ветвях...
Не захлебнуться в второпях
Весенней чащей.

Сон и явь — каждый день.
Разрастись
И обуглились наши деревья.
И синеве уже нету доверия.
Голубая —
Пустеет деревня —
Красота и жизнь разошлись.
Голубая...
И голубей
И пронзительней не бывает...
Красота красоту убивает...
Нет ни аистов, ни голубей.
Сон и явь — вереница дней.
Жить становится все страшней.

Что я могу сказать о веке,
Чью половину прожил не спеша?
В нем было все, что против человека,
Все для того, чтоб выдохлась душа,
Усохла.
И ушла из оболочки
В болото,
В небо,
В дерево —
Как знать?!
И стала кошкой?
Тучкой?
Или почкой? —
На это веку было наплевать.
Но вопреки всей практике порочной,

Во имя Духа, Сына и Отца
Аукалась душа из всех отточий
И окликала тучкой или почкой...
И чуду не предвиделось конца.

3.
Мне надо еще пережить,
Мне надо еще одолеть
И эту бесшумную жуть,
И эту гремющую медь,
И эту бесовскую рать —
И можно

потом
умирать.

КОНЧАЕТСЯ ИЮЛЬ

Кончается июль.
Гремят устало грозы.
В пригложшей синеве
Торчат обломки прозы —
Не склеить, не связать...
Детишек полон дом.
Болеет мать у Ноя.
Страницы изуродованы зноем...
И на призрак —
Бестолковый зять.
Ни дать, ни взять —
Содом здесь и Гоморра.
Не выручает ласковое море
И блевные овцы.
— Конеч письмо,
я слишком стар для слова,
я разучился
слышать его кровью —
все бестолково,
и всему конец.
Так думал Ной,
Госкуя на за-алине.
А небо было тучами завалено,
В затьлок старику
Ковчег гудел...
Ударил гром.
Потоки с неба ринулись.
И молния,
Как дикий зверь накинулась.
И робкий Ной
На весла пересел.

И снится...

Мне снится:
не пыльные елки,
не шумные иглы,
шары,
А — пахнущие карболкой
дворы
послевоенного детства,
Не варежки сняты —
порты,
и высохшие от бедствий
рты.
И снится...
Да нет, впрочем —
[Вот льется за ворот дождь] —
Стою я все в той же очереди,
Торгуют все то же —
Лопь.

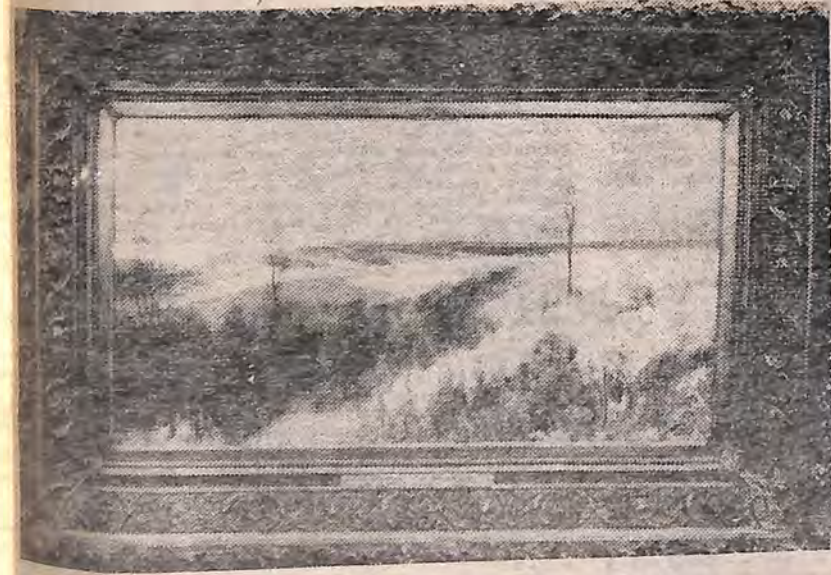
— Научи меня, мама, молитве.
— Но какой?
— Перед жатвой и перед битвой,
— Сын мой,
Этим молитвам не учат.
— Как же так?!
— Их дарует земная участь,
Неба знак:
Может, ангел заронит слово,
Может, тать.
Душу надо неизготове
Содержать.
— Ну, а если душа воскреснет,
И — в запой?
— И молитва душою станет,
Бог с тобой.
Торопливо перекрестила
То, что некогда родила.
И простила...
И отпустила
На неведомые дела.

Наверно, и в клетке поют,
Коль нету приличнее места.
Поют, потому что живут,
Как ангелы или невесты,
Дыхание не берегут.
Неволею не тяготеют.
Живут, потому что поют,
Боясь себе в этом признаться.

В сорока километрах от Киева,
По дороге на Днепропетровск,
Затихает, как музыка, киноаварь,
Таит облако, словно воск.
И беседуют сосны некоротко,
Разговор их нешумен и прост
В сорока километрах от города,
Где открыли новый погост.

ЗИМОЙ... В ЗООПАРКЕ...

Зимой в зоопарке
такая тоска,
Такая звериная стужа!
Глядишь и не веришь:
тигринный оскал
Наивностью обезоружен.
Твердеет мороза жестокий крахмал,
До клетки пространство сужая,
И ужас разлуки —
велик ты или мал —
К решетке теснит, окружая.
И с жизнью решительно рвет
договор —
Проносится ливень бумажный...
Но кто объяснит, почему я не вор,
Зачем дорожу тем, что нажил?!
[Да, жизнь — это я, а не стая ворон,
Хрустящая в небе, как рубль:
Слетелась,
Слетелась со многих сторон,
Целует и в сердце, и в губы].
Зачем,
когда было темно,
не ослеп
От лжи,
что, как дым папирсы
Глаза выедала!
О, как я нелеп,
И как неуместны вопросы
Зимой!!
В зоопарке!!
— Послушай, уйдем,
Мороз уже челюсти сводит...
А в душу
без стука,
как в собственный дом,
Наивность звериная входит.

КРИСТАЛЛ

Бездомность. Неустроенность. Скитальчество —
Сокращенные обстоятельства,
А в частности
Кровь построивших времен,
Когда, сгорая в классовой колере,
Отцов родных сажали пионеры...

А человек
из счастья
составлен,
Которое вне классов и времен.
Оно для всех из одного кристалла.
Буддисты. Иудеи. Христиане,
Устающий от неверья большевик —
Таранят лбами Маркса и иконы...
К злодействам сочиняются законы.

А счастья
в человеке
только миг.
Один лишь миг — на трудную, на праздную,
На честную, на подлую — на разную —
У каждого один!
Велик запас,
Когда живая по-человечьи подлинно,
В себе вдруг обнаруживаешь болдино,
И с Родиной нерушимую связь.

ПЕРЕПРАВИ ЮНИХ МАНДРІВНИКІВ

Ні далека дорога, ні дощова погода не завадили школярам зібратися на XXIV обласні змагання юних туристів Кіровоградщини. На 4 дні велика галлявина Криловського лісництва, що під Світловодськом, перетворилася для 400 учасників, тренерів і суддів на домівок, а навколишні ліси, болота та озера стали трасами туристських змагань. Кожен район області у боротьбі за перемогу виставляв по 2 команди — одну у старшій віковій групі, другу — у середній. Представництво районів було майже повним. Якщо не врахувати, що цього року проігнорували змагання відділи народної освіти Онуфріївського, Новоукраїнського та Новоархангельського районів. А далеко не найменші райони області — Бобринецький і Олександрійський — вже другий рік не виставляють команди школярів, посилюючись на різні причини. Правильно говорять: «Хто хоче зробити діло — шукає засоби, хто не хоче — причини».

Ділячись своїми вражен-

нями про цьогорічне турзмагання святого суддя змагань, зав. оргвідділом Кіровоградської СЮТур Олександр Васильович Колотуха сказав:

— Результатами я задоволений. Змагання продемонстрували зростаючий інтерес юних туристів, а значить на місцях, у районах справи з розвитком туризму покращуються. 10 команд як в старшій, так і в середній вікових групах показали достатньо високу туристську кваліфікацію. Якщо ж врахувати те, що дистанції наших змагань у старшій віковій групі 2 роки назад відповідали дистанціям першості республіки, то я вважаю, можна сподіватися на непогані результати на республіканських турзмаганнях, які пройдуть на осінніх канікулах у Криму.

Повністю «доросла» дистанція була складена для старшої вікової групи комбінованого маршруту. Юні туристи, всі туристські етапи проходивши із самонавченням, а для багатьох учасників етап «навісна переправа» став справжньою

водяною купілью. Особливо напружено точилася боротьба за першість між командами СШ № 10 м. Олександрії та СШ № 28 Кіровоградського району м. Кіровограда. Олександрійці завоювали три перших місця — в топозйомці місцевості, на смугі перешкоди і в естафеті орієнтування. Лише у крос-поході не увійшли до призової трійки і посіли тут 4 місце.

Кіровоградці ж перемогли у крос-поході, були другими на топозйомці і третіми на орієнтуванні та смугі перешкоди. Здавалося, 2 перших місця на п'єдесталі вже зайняті цими командами. Але правила змагань внесли свої корективи. За умовами, обласні змагання підводять риску під цілорічним турсезоном школярів. Протягом року юні туристи повинні відправлятися у походи і подорожі по рідному краю, і по звітах цих походів проводиться заочна обласна першість. Її результати враховуються на фіналі обласних змагань. При такій постановці питання, зрозуміло, що роботу в районах

видно одразу, і невідомо команді фактично неможливо перемогти. Так от, олександрійські школярі зайняли в змаганнях «Подорож» 4 місце і на багато обігнали кіровоградців, які у категорійний похід не ходили. Загальнокомандна перемога, чотирирічна палатка, безплатна путівка у Карпати і путівка на Кримську першість — такі здобутки школярів СШ № 10 м. Олександрії. Другими були туристи Знам'янської СШ № 3, третіми — Кіровоградського району. На жаль, школярі СШ № 28 — лише на 4 місці.

У середній віковій групі стабільно виступили школярі СШ № 15, які завоювали командну перемогу і чотирирічну палатку. Двоємісна палатка і 11 місце дісталися команді Компаніївського району, третіми були юні туристи Олександрійської СШ № 9.

Оригінально для самих юних учасників була організована траса туристських навичок. Школярам, які помилялися, не нараховувалися штрафні секунди. Во-

ни свої помилки «відробляли» одразу. Неправильно зав'язав вузол — пролазиш по «мишоловці», неввірно надав допомогу «потерпілому» — обходиш зайві кола навколо дерев, помилився при визначенні азимуту чи порід дерев — доливаєш на етапі «розведення багаття» у твій казан зайві кружки води, яку мусиш закип'ятити.

Слабше була організована конкурсна програма. Невовчасність участі у конкурсах художньої самодіяльності, красенівської вікторини, фотографії і слайд-фільмів, малюнків і газет привела до того, що команди м. Світловодська і Новгородківського району не взяли участі у жодному конкурсі як у старшій, так і в середній вікових групах, а багато команд взяли участь тільки у 1 чи 2 конкурсах. На мою думку, на наступний першості потрібно встановити обов'язкову командну першість в конкурсній програмі, а до проведення конкурсів ширше залучити різні товариства й організації. Здається, набагато цікавіше і корисніше

для дітей, аби б красенівську вікторину проводили «дяді» з музею, конкурс художньої самодіяльності — «тюті» з театру чи якоїсь студії, а конкурси газет і слайд-фільмів зумів би оцінити й «Молодий комунар».

Першість закінчена і хочеться тільки подякувати організаторам змагань і вчителям, які підготували команди — переможців. Насамперед, вчителів-ентузіастів туризму: Сергію Івановичу Чернявському — вчителю історії Олександрійської СШ № 10, Олесь Васильовичу Малицькому — вчителю географії Знам'янської СШ № 3, вчителем фізкультури із Софіївської школи Компаніївського району — Григорію Івановичу Тараненку та Євгену Володимировичу Сібібегу з Високобайрацької СШ Кіровоградського району.

Вже тепер, невдовзі після змагань, відправились у походи по Карпатах учні Знам'янки і Олександрії, пройшли кавказькими перевалами кіровоградці.

А. ВОЙНИЙ.

КАРНАСУТРА

(Продовження. Початок у № 29—32).

Навіть похорони чоловіка можуть стати okazією знати іншого. В такому разі варто показатися з розпушеним волоссям і залюбуватися слізьми.

Щоб зберегти риси обличчя лагідними, уникайте гніву, бо він властивий диким звірям, а не людям. Від гніву набичкується обличчя й темнішають жилю, набухлі крою.

Не утримуйте танок на обличчі горделивого виразу, погляд спокійний і приязний може розбудити любов. Ми не переносимо смутку, у жінці нам подобається передовсім веселість.

На службі з'являйтеся пізно, тільки тоді, коли запалить лампи. Втомленим вином очам завше здаватиметься гарними, а ніч приховас ваші ганджі. Страви беріть мінцями пальців (римляни, як і індуси, нібито їли пальцями), не витирайте забруднених уст всією долонею. Не наїдайтеся таном вдома перед службою, але їжте менше, ніж дозволяє апетит.

Дівчатам краще, коли вони п'ють; не пийте, однак, більше, ніж витримає голова, розум і ноги. Огидним є, коли дівчина п'яна. Тоді вона заслуговує на те, щоб із нею спав перший ліпший. Небезпечно також заснути за столом: сплячі часто стають жертвами найгірших розпусників.

II. ЖИТТЯ СВІТСЬКОЇ ЛЮДИНИ.
РІЗНІ ВИДИ ТІЛЕСНИХ ЗВ'ЯЗКІВ.
ЛЮБОВ ДОЗВОЛЕНА І ЗАБОРОНЕНА.
РОЗДІЛ I-A. ЖИТТЯ СВІТСЬКОЇ ЛЮДИНИ ТА ЛЮДИНИ ЗАМОЖНОЇ.

Вдома. Будинок має бути гарно розміщений, над бером чистої води. В місті чи селищі або ж у будьякому мілкому занутку.

білий та елегантний; квіти і пташарня; вранці — ігри та забави з дармоїдами, після обіду — з приятелями. Після сніданку — наука говорити для папуг та інших птахів, згодом — боротьба ногутів, перепелів та баранів.

Увечері — спів; далі господар дому разом із прилетілими очікує в залі для прийомів, гарно оздоблений і сироплений парфумами, приходу коханої. Як тільки вона з'явиться, її згідно звичаю вітають компліментами; вона ж розмовляє з усіма мило і приязно.

Розриваючи залишитися на ніч у коханця, приходять викупаною, пахучою й гарно вдягнутою. Коханець подає їй тонізуючі напої, садить з лівого боку, бере її волосся в долоні, торкається низу й вузла її спідниці й ніжно обнімає правою рукою. В цей час народжується вільна й невимушена розмова; це стосується як справ пересічних і веселих, так і любовних. Потім черга за співами з жестикуляцією або без; звучить музика, всі п'ють, припрошуючи інших робити це ж.

Вінці, коли розпалена натхнені до любові жінка проявляє своє бажання, господар прощається з присутніми, обдаровує їх квітами, букетами й листами бетелю.

Коханці залишаються самі. Наситившись вволю рознішшо, встають і сором'язливо, не дивлячись одне на одного, кожен окремо ідуть до душі, чим в Індії є купальня кімната.

Згодом повертаються, сідають напроти одного і жувають кілька листів бетелю. Потім мунчина власноручно натирає тіло жінки маслом із сандалового дерева або іншими духмяними, обнімаючи її лівою рукою і, вимовляючи міль слова, подає правою у нубку охолоджуючий пахучий напій; вони разом їдять тістечка і солодощі, супи і крупники, п'ють молоко із свіжого носового горіха, охолоджуючі напої, сім манго й підсолоджений лимонний, — зрештою, нуштують все, що роблять у країні з продуктів смачних, солодких і чистих.

Часто танок коханці виходять на терасу дому, щоб насолоджуватися блиском місяця й мило бесідувати. В той же час як жінка сидить на колінах мужчини з обличчям, оберненим до місяця, він показує їй різні планети, ранкову і полярну зорю, різні зоряні скупчення.

АПЕНДИКС ДО РОЗДІЛУ I-A.
ЛЮБОВ СТОСОВНО ПІР РОКУ У БХАРТІХАРІ. Краса природи, на яку були такі вразливі індуси, складала гарне тло і декорацію не лише для любовних настроїв, але й для залицянь.

Індійський поет Бхартіхарі чудово доповнює настрий, що їх Ватсьяна ледве зазначив.

Станс 39. — Пахучі букети, вінки, вигляд яких мило серце, зефір, котрий водить віялом, світло місця,

пах запахів, чисте озеро, сандаловий порошок, прозоре вино, засніжена тераса, легкі одяги, жінки з очима лотосу — такими є розкоші, котрим користуються щасливці протягом літа.

Узимку щасливці відпочивають у покое, одягнені в пурпурові шати, обнімаючи коханок з буйними грудьми, ловним ротом жуучи листки і горішки бетелю.

Станс 44. — Блискавки шугають по небу, схожі до лан, б'ють із скупчення хмар, чути перестрашені крики павичів, дощ ллє струменями, гарна жінка з видовженими очима тремтить від страху і тулиться до коханого, не в змозі залишити його дому; згодом зриваються вітри, несучи крижану зливу, що поновлює пристрасть коханців.

Станс 49 і 50. — Цінують їхні шони і, бавлячись нудкою їхнього волосся, що обралося обличчя, виблискують різне тремтіння їхніх уст. Збурюють їх зачіску і користь мружити очі, гнітять на них сунні, здирають до тремтіння стегон, і відв'язують пояс, що оголює широкі стегна.

Відомий також дитячий Тібулла:

«Як приємно, лежачи в ліжку, слухати шаленіючу бурю і притискувати чуло до грудей кохану».

ВІЗИТ КОРИННИ У ОВІДІЯ. Цікавим може бути порівняння візиту індійської коханки у коханця з візитом Коринни у Овідія («Любові»):

«У спеку ополудні я лежав у ліжку, відпочиваючи при найвідчуженішому віні, у напівтемряві, яка панувала коли вже минула ніч, але ще не настав день. Цю пору найбільше люблять неспівні дівчата, бо саме тоді вони можуть приховати свою сором'язливість».

Увійшла Коринна в зазананий туніці, приховуючи сніжно-білі груди під розпушеним волоссям, подібна чарівній Лале, коли та приймала своїх коханців.

Найперше я здер із неї прозору туніку, яка ані приховувала, ані показувала. Коринна нібито чинила слабкий опір, хоча було видно, що вона хоче, щоб її перемогли.

Коли стала переді мною без ослін, не помітив на її тілі найменшого ганджу. Що за спина, які руки, все це найніжніших ластовиць! Який плаский живіт під міцними бюстом, що за чудова талія, які молоді стегна!

Для чого, зрештою, впадати у деталі? Я ще не бачив чогось однаково гарного. І не було жодної перешкоди між її прекрасним тілом і моїм.

(Далі буде).

3 6 по 12 серпня

понеділок

3 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.30 — Прем'єра художнього телефільму «Ференц Ліст». 1 серія. (Угорщина). 8.45 — Концерт артистів Ямайки. 9.15 — «Солодка казка». Мультфільм. 9.30 — Ігри доброї волі. Хоккей. Фінал. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 12.00 — Мелодії Болівії. 15.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 15.15 — Фільм-дитяч. «Гостя з майбутнього». 1 серія. 16.20 — Хвилинки поезії. 16.25 — Ігри доброї волі. Баскетбол. Жінки. Фінал. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — Ігри доброї волі. Хоккей. Фінал. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Колаж. 20.45 — Ігри доброї волі. Фігурне катання. 22.45 — «Митьки» в Москві. Шоу-програма. 23.45 — ТСН. Телевізійна служба новин. 0.10 — «Синдикат-2». Телефільм. 1 серія. 1.20 — Кінофільм. 2.20 — «Ганна Главарі». Музичний телефільм.

▲ УТ

16.00 — Новини. 16.10 — В. Зімін. «Жили-були дві лисички». Вистава для дітей. 17.10 — «День за днем». (Кіровоград). 17.30 — Нові грані господарювання. 18.00 — «На київській хвилі». Інформаційний випуск. 18.30 — «Пори року». Вистава. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — Час рішення — час дій. 20.30 — «Точка зору». В передачі бере участь заступник голови облвиконкому Т. Т. Дмитренко. (Кіровоград). 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Все про кіно. 22.10 — Вечірній вісник. 22.40 — «Пиво у спекотний полудень». Із циклу «Через обставини, що склалися».

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.20 — А. Ліндгрен. «Малюк і Карлсон, який живе на даху». Фільм-вистава Московського театру сатири. 8.50 — Прем'єра документального телефільму «Боріння Олександра Скрибіна». 9.20 — Мюзикли. 9.50 — Короткометражні художні телефільми для дітей «Дідусь і маленький барбашки». «Зірки нашого двору». «День без числа». «Лелечення». 15.30 — Ігри доброї волі. Стрижки у воду. 16.30 — Прем'єра документального телефільму «Доніхоті з Лелятина». 17.00 — Телестудії міст РРФСР. (Ростов-на-Дону). 17.30 — Час (з сурдопере-

кладом). 18.00 — «Атракціон». Мультфільм для дорослих. 18.10 — Телевізійний музичний абонемент. На концертах з Державного музею образотворчих мистецтв ім. О. Пушкіна. 19.00 — Вечірня казка. 19.15 — Колаж. 19.20 — «Композитор Микола Павлович Будашкін». 20.15 — Телестудії міст РРФСР. (Мурманськ). 20.40 — V Всесоюзний телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні. 1 тур.

вівторок

7 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.30 — Прем'єра художнього телефільму «Ференц Ліст». 2 серія. 8.45 — Прем'єра документального телефільму «Бурозубки». 9.00 — «На коло світу». Альманах. 10.05 — Це було... було... 10.25 — Дитяча година (з уроком французької мови). 11.25 — Колаж. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 15.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 15.15 — Фільм-дитяч. «Гостя з майбутнього». 2 серія. 16.20 — На кубок ГУФІ. Про X ювілейний чемпіонат Європи з тенісу серед юнаків. 16.45 — Мультфільм. 16.55 — Пульс-90. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 17.55 — 9-а студія. 18.45 — Прем'єра художнього телефільму «Ференц Ліст». 1 серія. (Угорщина). 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — «Слово». Літературно-художня програма. 22.40 — «Прогз джаз-бенд» (Голландія) у Москві. 23.10 — ТСН. Телевізійна служба новин. 23.35 — «Синдикат-2». Телефільм. 2 серія. 23.40 — Спортивна програма. 0.10 — Пісні і танці циган.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Художній фільм із субтитрами «Рідня». 10.50 — «Доброго вам здоров'я». Зустріч з лікарем Т. Поповою. Передача 1. 11.20 — Все про кіно. 12.30 — «Бандуристе, орле сизий». Кобзарський концерт. 15.20 — Телефільм «Шанс Беліма Добасова». 16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Веселка». 16.40 — Господарем на землі. 17.10 — Телефільм «На смітнику». 17.40 — Пісні рідного краю. 18.30 — Художня панорама. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — Пам'яті Утьосова. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Художній фільм «Загублені в пісках». 22.05 — Вечірній вісник. 22.35 — Закон і ми.

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.20 — Театр юного глядача. «Загада». «Розгада». Телевистава за повістю В. Каверіна. 9.15 — «Ленінградські анварелі. Співає О. Дольський». Фільм-концерт. 9.45 — Ритмічна гімнастика. 11.15 — Сеанс повторного телефільму. «Сімнадцять миттєвостей весни». Художній телефільм. 1 серія. 16.00 — Телестудії міст РРФСР. Програма Хабаровської студії телебачення. 17.00 — Ритмічна гімнастика. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Через обставини, що склалися... «Пиво спекотного полудня». Про проблеми молоді Західної України. 19.00 — Вечірня казка. 19.15 — Співає

М. Суворова. 19.40 — Світ, в якому ми живемо. Фільм режисера Л. Бакрадзе. «Мраваліжамієр». «Зробіть мене красивою». 20.40 — V Всесоюзний телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні. 1 тур. Закінчення.

середа

8 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.30 — Прем'єра художнього телефільму «Ференц Ліст». 3 серія. 8.45 — «Слово». Літературно-художня програма. 10.45 — «Чортеня з пухнастим хвостом». Мультфільм. 11.00 — «ТелеЕно». Журнал. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 15.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 15.15 — Фільм-дитяч. «Гостя з майбутнього». 3 серія. 16.20 — Музична скарбниця. С. Рахманінов. Концерт № 2 для фортепіано з оркестром до мінора. 17.00 — Політичні діалоги. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — Один день з п'ятисот. 18.45 — Прем'єра художнього телефільму «Ференц Ліст». 2 серія. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Колаж. 20.45 — Прем'єра телефільму «Монологи про Юрія Гуляєва». 22.00 — Людина і закон. Правовий відеоканал. 23.15 — ТСН. Телевізійна служба новин. 23.40 — «Синдикат-2». Телефільм. 3 серія. 0.45 — Навколо сміху. 2.15 — Це було... було...

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Художній фільм. «Загублені в пісках». 10.25 — «Село і люди». У Знаменському районі на Кіровоградщині. 10.55 — Концерт. 11.25 — Візит до лікаря. Рецепти гімнастики. Тайдзі. 11.40 — А. Крісті. «Тасмания дому Верньє». Вистава. 16.00 — Новини. 16.10 — Сонячне коло. 16.40 — «Капіталіст». Теленарис. 17.00 — «День за днем». (Кіровоград). 17.20 — Концерт хору студентів київської консерваторії ім. Чайковського. 18.00 — На київській хвилі. Інформаційний випуск. 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Чемпіонат СРСР з футболу «Динамо» (Київ) — «Дніпро». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Художній телефільм «Торішня надриль». 22.10 — Вечірній вісник. 22.40 — Музичний монітор. Український романс.

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.15 — «Казка про мертву царівну та сімох богатирів». Мультфільм. 7.45 — Прем'єра документального фільмів. «Криниця вдовиних сліз». «Сибір на екрані». Кіножурнал. 8.15 — «Кіт і клоун». Фільм-концерт. 9.00 — По сторінках дитячих передач. «Нолісь у Будильнику». 9.30 — У хороводі дружок. 10.20 — Сеанс повторного телефільму. «Сімнадцять миттєвостей весни». 2 серія. 16.00 — 3 наших фондів. Г. Малер. Симфонія № 6. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Спартак» — «Шахтар». У перерві — 18.45 — Вечірня казка. 19.50 — Зона, або

Ще раз про ідею Ассєва. 20.40 — «Чужин». Художній телефільм. Прем'єра. 21.50 — Щоденник чемпіонату світу зі стрілецького спорту.

четвер

9 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.30 — Прем'єра художнього телефільму «Ференц Ліст». 4 серія. 8.45 — Педагогіка для всіх. 9.45 — Вас запрошує Зразково-показовий оркестр Комендатурі Московського Кремля. 10.25 — Дитяча година (з уроком англійської мови). 11.25 — Колаж. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 15.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 15.15 — Фільм-дитяч. «Гостя з майбутнього». 4 серія. 16.20 — Свято фольклору. Про II Міжнародний фестиваль фольклору. 17.30 — Час. Телевізійна служба новин. 18.00 — ...До шістнадцяти і старші. 18.45 — Прем'єра художнього телефільму «Ференц Ліст». 3 серія. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — За зведенням МВС. 20.50 — Із золотого фонду ЦТ. Усні оповідання І. Андронікова. 21.50 — Кінопанорама. 23.20 — ТСН. Телевізійна служба новин. 23.45 — «Синдикат-2». Телефільм. 4 серія. 0.55 — Бал Олександра Малиніна. 2.15 — «Артист цирку Ігор Петрухін». Фільм-концерт.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Хортиця через війни. 10.05 — Художній телефільм «Торішня надриль». 11.15 — Для дітей. «Намал «Д». 12.45 — Циркова програма. 13.30 — Пісні Явдохі Зуїхи. 16.00 — Новини. 16.10 — Концерт дитячої художньої самодіяльності. 16.55 — «Шляхом оновлення». «Оренда, чени, зарплата». 17.25 — Виступає ансамбль «Подолночка». 17.55 — Прем'єра телефільму «Випробування морем». 18.25 — Портрет з гітарою. Грає Вернигора. 18.50 — Реклама. 19.00 — Соціальна нетерпимість. Телеанкета соціолога. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — У світі балету. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Молодіжна студія «Гарт». В перерві — 22.00 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.20 — Прем'єра документального фільмів «Концерт для телефону з оркестром». «Тренер». 8.00 — Концерт Черкаського українського народного хору. 8.30 — Чого і чому. «Чарівник Смарагдового міста». 9.00 — «Чаплініана». Фільм-балет. 10.05 — Ритмічна гімнастика. 10.35 — Сеанс повторного телефільму. «Сімнадцять миттєвостей весни». 3 серія. 16.00 — Баскетбол. Чемпіонат світу. Чоловіки. Збірна СРСР — збірна Аргентини. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Динамо» (Москва) — ЦСКА. У перерві — 18.45 — Вечірня казка. 19.50 — Колаж. 19.55 — Діалоги про екологію. 20.40 — V Всесоюзний конкурс молодих виконавців естрадної пісні. II тур. У перерві — Щоденник чемпіонату світу зі стрілецького спорту.

п'ятниця

10 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.30 — Прем'єра художнього телефільму «Ференц Ліст». 5 серія. 9.10 — Усні оповідання І. Андронікова. 10.10 — ...До шістнадцяти і старші. 10.55 — «Музика мого міста». Фільм-концерт. 11.30 — Час. Телевізійна служба новин. 15.00 — ТСН. Телевізійна служба новин. 15.15 — Фільм-дитяч. «Гостя з майбутнього». 5 серія. 16.20 — Прем'єра мультфільму «Про Ксюшу і Комп'юшу». 16.40 — Прем'єра документального телефільму «Три розповіді про Москву». 17.00 — Прогрес. Інформація. Реклама. 17.30 — «Хто є хто». Із циклу «Політичні діалоги». 18.45 — Прем'єра художнього телефільму «Ференц Ліст». 4 серія. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Колаж. 20.45 — В уряді СРСР. 20.55 — Прем'єра художнього телефільму «Ференц Ліст». 5 серія. 22.30 — Це було... було... 22.50 — Близнята-90. Шоу-програма. 0.50 — ТСН. Телевізійна служба новин. 1.15 — «Синдикат-2». Телефільм. 5 серія. 2.20 — Зустріч у Концертній студії Останіно з І. Глазуновим. 3.50 — Співає Н. Чепрага.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — У світі балету. 10.05 — Художній фільм «Політ птахів». 12.15 — «Відео-млин». Музична розважальна програма. 16.00 — Новини. 16.15 — Для дітей. «Веселка». 16.40 — Резерв. 16.45 — Документальний фільм «Ягода малина». 16.55 — «Позивні серцець бойових». 17.25 — «День за днем». (Кіровоград). 17.45 — Мультфільм. (Кіровоград). 18.00 — На київській хвилі. Інформаційний випуск. 18.30 — «Зустрічі на Садовій». (Кіровоград). 19.20 — Мультфільм. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — Музичний монітор. «Кобзарська дума». 20.35 — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Пло-мль». «Клуб української пісні». 22.20 — Вечірній вісник. 22.50 — «Світ поезії». Василь Мусин.

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.20 — Джерела. 7.50 — Прем'єра документального фільмів «Ферма». «Вичі, старі?». 9.20 — «Бал у Са-войї». Художній фільм за оперою П. Абрахама. 10.30 — Сеанс повторного телефільму. «Сімнадцять миттєвостей весни». 4 серія. 16.00 — Милосердя сьогодні, зараз. 17.30 — Час (з сурдоперекладом). 18.00 — «Правитель Гурпуготу». Мультфільм. 18.10 — Володимир Співаков і «Віртуози Москви». Три дні в Тол'ятті. 19.00 — Вечірня казка. 19.15 — Спорт для всіх. 19.30 — Співає Соня Казарян. (Австрія). 20.45 — М. Шігел. «Друкарки». Телевистава. Прем'єра. 22.35 — Щоденник чемпіонату світу зі стрілецького спорту.

субота

11 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

5.30 — 120 хвилин. 7.30 — 36-режи і передачі. Виступ фольклорних колективів СРСР. 8.15 — Наш сад. 8.45 — Людина. Земля. Всесвіт. 9.45 — Партнер. Комерційний вісник. 10.15 — Ірнутські мотиви. 11.05 — Телеміст Москва — Мельбурн. 11.55 — У світі тварин. 12.55 — Фільм-дитяч. «Пеплі-Довгапанчоха». 1 серія. 14.00 — Грає Державний духовий оркестр РРФСР. 14.15 — XXI століття без наркотиків. Додаток до програми «...До шістнадцяти і старші». 16.00 — Прекрасні мелодії. Й. Штраус. 16.45 — Міжнародна панорама. 17.30 — На прохання глядачів. Художній телефільм «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона». «Собака Баскервілів». 1 і 2 серії. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — V Всесоюзний телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні. Відкриття і гала-концерт лауреатів і дипломантів. 23.40 — ТСН. Телевізійна служба новин. 0.05 — «Синдикат-2». Телефільм. 6 серія. 1.15 — «Формула кохання». Телефільм. 2.42 — «Як справи, заповіднику?». Документальний телефільм.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — Пісенний простір. 10.15 — Документальний фільм. «На цвинтарі розстріляних ілюзій». 10.45 — На автошляхах республіки. Телеогляд. 11.00 — Концерт радянської пісні. 12.00 — В. Меренко. «Жіночий стіл у мисливській залі». Вистава. 14.10 — Новини. 14.25 — «Доброго вам здоров'я». 15.10 — Естрадний концерт. 15.40 — Грані пізнання. Золоті ворота ноосфери. 16.35 — Прем'єра телефільму «Це дивовижне село». 17.00 — Спомин про II-й Міжнародний фестиваль фольклору. Музична програма. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — Міжнародний турнір з хокею. «Сокіл» (Київ) — «Ільвес». (Фінляндія). 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — На замовлення глядачів. Художній фільм «Ідіот». 23.00 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — Гімнастика. 7.15 — Програма Татарського телебачення. 8.00 — Земля тривоги нашої. «Спадщина». Документальний фільм. 8.20 — Образ. Літературна передача для старшокласників. 9.05 — Відеоканал «Співдружність». 12.35 — Мультфільм. 12.45 — Відеоканал «Радянська Росія». 15.15 — Московський міжнародний марафон миру. 17.45 — Прогрес. Інформація. Реклама. 18.15 — Баскетбол. Чемпіонат світу. Чоловіки. Збірна СРСР — збірна Канади. У перерві — 19.00 — Вечірня казка. 20.00 — Час (з сурдоперекладом). 20.40 — О. Толстой. «Цар Федір Іоанович». Фільм-вистава Малого театру СРСР. 0.00 — Щоденник чемпіонату світу зі стрілецького спорту. 0.15 — Нічний сеанс. «В масці і в костюмі». Художній телефільм із серії «Телефон поліції 110».

неділя

12 СЕРПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

7.00 — Спорт для всіх. 7.15 — Ритмічна гімнастика. 7.45 — Ти-рам «Спортлото». 8.00 — 3 ранку раненько. 9.00 — На службі Вітчизни. 10.00 — Ранкова розважальна програма. 10.30 — Клуб мандрівників. 11.30 — Здоров'я. 12.15 — Музичний нісик. 12.45 — Фільм — дитяч. «Пеплі-Довгапанчоха». 2 серія. 13.50 — 3 щоденники полтавського художника Леоніда Гусана. 14.00 — Пошук 14.30 — Концерт російського оркестру популярної музики «Майстри Росії». 15.15 — Сільська година. Панорама. 16.30 — Марафон-15. 18.00 — Недільний кінозал. «Навіщо верблюдю апельсин». Мультфільм. 18.30 — «Міст у тишу». Художній фільм. Вперше. 20.00 — Час. Телевізійна служба новин. 20.40 — Балет... Балет... 21.40 — Концерт Ізраїльського філармонічного оркестру. 22.45 — «Собаке серце». Телефільм. 1 і 2 серії. 1.00 — Дикозові портрети.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — У неділю вранці. Інформаційно-музична програма. 10.20 — Ритмічна гімнастика. 10.50 — Телефільм «Про деду, зозуль і зозуленят». 11.20 — П. І. Чайковський. Концерт для скрипки і фортепіано. 12.00 — Для дітей. «Намал «Д». 13.30 — Новини. 13.45 — Фільм-концерт «Ось і ми». 14.15 — В країні Мультяндії. 15.15 — Ви нам писали. Музична передача за листами глядачів. 16.00 — Служба солдатська. 16.55 — Село і люди. Поле і ринкові відносини. 17.40 — «Оберіг-90». Українська авторська пісня та співоча поезія. 18.45 — «Спадщина». Круг містечна Берестечка. 19.30 — Актуальна камера. 20.00 — Телепортатена. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — Вперше на екрані УТ. Художній фільм «Пан оформлювач». 22.45 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

7.00 — На зарядку ставай! 7.15 — Кінопубліцистика союзних республік. Прем'єра документального фільму «Марафон». 7.40 — Концерт народної музики. 7.55 — Програма Дагестанського телебачення. 9.00 — Образ. Літературна передача для старшокласників. 10.30 — Клуб мандрівників (з сурдоперекладом). 11.30 — «Вітер про запас». Мультфільм. 11.45 — Повтор на ваше прохання. Команда Одеського університету і об'єднана команда московських гірничого і Інституту сталі і сплавів. 13.30 — Відеоканал «Радянська Росія». 16.00 — Планета. Міжнародна програма. 17.00 — Ансамбль магічного фольклору «Диво». 17.10 — Телепрограма «Сім'я». 18.10 — Концерт ансамблю пісні і танцю Марійської АРСР «Марій Ел». 19.00 — Вечірня казка. 19.15 — Невеселий пейзаж Росії. 20.00 — Час (з сурдоперекладом). 20.40 — «Варшавські голуби». Художній телефільм. Прем'єра. 21.50 — Автомобільний спорт. Чемпіонат світу в класі «Формула-1». 22.35 — Щоденник чемпіонату світу зі стрілецького спорту.

Був Перший День,
І скресла Пустота,
І Сутність
Розсіпалась на друзи.
Заграли перли росяних світань
Чумацьким шляхом
В зоряному лузі.
Був Перший Крок.
І вже сонця надій
Зажеврили в мінливих ореолах.
Вибравши силу Віщих Породіл
Різдвяні дзвони вдарили на сніголах.

Хай спалахи еселенських катастроф
Ще не могли лягти в мої зиниці,
Та бачив,
Як розчахне відро
Прозорий світ
Глибокої криниці.

На Другий День
З первісної Жаги
Крелиною надлюдяного Духу
Волосожар вибрався в береги
Орбіт
Цілеспрямованого Руху.
Був Другий Крок.
Залежність
І Жага
Сплітались у двобой
Воедино.
Свята тендітність
І жорстокий гарт
Зійшлися у джерел Першопричини.
І поєднались
Небо і Земля,
Любов і Смерть,
Безчестя і Геройство.
До світу зводив очі Переляк
І Пізнанням
Окреслював свій простір.
І пополам відклався
Перший Шар.
І Перший Слід

Чорнів на Позолоті.
Був Третій День.
Прокинулася душа
Із пуп'янка
Розбуханої плоти.
І проросла
Зерном Добра і Зла.
На морок Ночі
Нагідність Ярила.
І викились
Першим Потом
Із чола.

О. КОСЕНКО.

СІМ КРОКІВ КОЛА

ПОЕМА

І журавлині випледали крила,
І випало зробити Третій Крок,
Трудитись день
І дочекатись Завтра,
Щоб нуштувати сім солодких грон,
І сущим бути,
І тим
Живити Ватру.

Четвертим Днем
Запалено вогні.
До кроку — крок.
Тепер уже —
Чотири.
Сьогодні,
Мабуть, випав Перший Сніг.
Болить душу
І зваблює у вирій.
Киває Згода:
«Може відболить?»
І гаснуть Крила,
І вогні неба,

І дим прогріклий
Всютусь Полин,
Бо ще не час,
Тепер
Ще не треба.
Тим Чистотою і Тугою
Перших Сліз
Пройметься глибшим
Потаємним тлумом;
Що зваблює
Лелечий перевіз
Порвати ряттом
Із життям
І сумом.

Вже смиренеться,
І Братом
Стане брат.
І на Іуду
Снажуть вже
Іуда.
І поснується павутина Зрад
Життям-буттям
Запламаного люду.

Та знову Крок.
Звесніє П'ятий День,
Щоб воскресати
І танути на сонці.
І впізнавати вчорашнє
Де-не-де.
У крижаній прозорій оболонці.
І з холоду
Здрогатися плечем,
І Морозу
Не зле дивитись в вічі
І осягти,
Що доля нарече
Мінливість Суті
Щедрим словом —
Вічність.
Цей
Шостий День.
Вони
Лежали поруч.
І ніч летіла десь на вороних.

Хтось Шостий Крок
Уже зробив надвору,
І палаючи виклав на рушник.
Зріла сіль.
В незвичній
Першій Шані
Текло Кохання руслами Буття.
Іх душі
Поставали до Вінчання,
І життєдайність входила у тяж.
Із Хлібом Сіль
Зрідалися тої днини
На вишities долонях рушників.
Він і Вона,
Людина і Людина

Несли Життя
Над урвищем віків
Як Сьомий Крок окреслить круто
Щоб знов
Живе
Пірнало в Небуття,
Щоразу Словом викується голос
І знов Душа
Ограниється з нестям.

На Сьомий День судилося померти.
І народитись малосю в цей день.
Тоді Життя
Дивилось в очі Смерті
І внабувалось
Гострим
На тверде.
Хай в намені загусне Віновичність
Курганами прапращурських когил.
Щоб дні і Крони клинати на Віче
Легиче після журавлиних крил.
Другий,
Третій,
Четвертий.
День П'ятий.
Шостий та
Прийдешній День
Дзеркаляться
У вічній Круговерті,
Як гладь криниці
Сполюх б'є до ден.

м. Кіровоград.

СПРОБУЙТЕ СЕБЕ В ГРАФОЛОГІЇ

ТЕСТ

Пам'ятаю, що Ви на сторінках своєї газети писали тест. Він пояснював, як за почерком людини дізнатися про характер людини. Прошу, надрукуйте його ще раз.

Ваша читачка
Світлана З.
м. Світловодськ.

Графологія — наука про почерк. За її допомогою можна спробувати вивчити свій власний характер чи характер своїх друзів, близьких. Краще, коли людина не буде знати

нащо ви просите її написати декілька фраз.

Кожна характерна риса оцінюється певним числом балів, потім ці бали підраховуються. Якщо відповідь видається вам дещо дивною — не хвилюйтеся.

Розмір букв: дуже маленькі — 3 бали, просто маленькі — 7, середні — 17, великі — 20.

Нахил букв: лівий — 2 бали, легкий нахил вліво — 5, правий — 14, різкий вправо — 6,

пряме написання — 10. Форма букв: круглі — 9 балів, безформені — 10, гострі — 19.

Напрямок почерку: рядки «повзуть» до верху — 16 балів, рівні — 12, до низу — 1. Інтенсивність (мається на увазі розмах почерку і сила натиску): легка — 8 балів, середня — 15, дуже сильна — 21.

Характер написання слів: схильність до з'єднання букв у слові — 11 балів, схильність до роз'єднання літер одна

від одної — 18, змішаний стиль — і те, і друге — 15.

Загальна оцінка: почерк старанний, букви виведені акуратно — 13 балів, почерк нерівний, одні слова чіткі, інші читаються важче — 9, букви записані будьяк, почерк незрозумілий — 4.

Ви набрали:

38—51 БАЛ. Такий почерк спостерігається в людей з слабким здоров'ям, у тих, кому далеко за 80.

52—63. Так пишуть люди неспокійні, боязливі, пасивні, флегматичні.

64—75. Такий почерк належить людям нерішучим, м'яким, покірливим. Вони часто трохи наївні, але не позбавлені почуття власної гідності.

76—87. Такий почерк у людей відвертих, товариських і вразливих. Вони, як правило, хороші сім'яни.

88—98. Такі люди відзначаються чесністю і порядністю, мають силь-

ну, стійку психіку, відважні, повні ініціативи, рішучі і кмітливі.

99—109. Це індивідуалісти. Люди запальні, які володіють гострим розумом. Загалом незалежні в судженнях і вчинках, але вразливі, нерідко з ними важко спілкуватися, бо сварливі. Серед них бувають талановиті люди, схильні до творчої роботи.

110—121. Такий почерк мають люди без почуття відповідальності, недисципліновані, грубі, зарозумілі.

Кіровоград, вул. Полтавська, 71.

НЕДІЛЯ, 5 СЕРПНЯ

10.00 «Майті Маус». США. Мультфільм.
11.30 «Сім розішних гадіаторів». США.

13.30, 17.30 «Мої щасливі зорі». Гонконг. У головній ролі Д. Чен.
15.30 «Нові варвари». США. Фантастика.
19.30 «Заборонені теми». США. Бойовик. У головній ролі Ч. Бронсон.
21.30 «Як стати чоловіком». США. Комедія.

ПОНЕДІЛОК, 6 СЕРПНЯ

10.00 «Бакс Бані». Мультфільм. 1 частина. Фантастика.
11.30 «Володарі всесвіту». Фантастика.
13.30, 17.30 «Смартельний кулак». Джо. КНР.
15.30 «Залізний орел». США. Бойовик.
19.30 «Зоряний шлях». 2 серія. Фантастика.
21.30 «Лікарня, молодість, любов». Комедія.

ВІВТОРОК, 7 СЕРПНЯ

10.00 «Бакс Бані». Мультфільм. 2 частина. Фантастика.
11.30 «Вони живуть». Бойовик.
13.30, 17.30 «Боксер із Таїланда». Гонконг.
15.30 «Переможені вовки». Бойовик.
19.30 «Зоряний шлях». 3 серія. Фантастика.
21.30 «Місто жахів». Детектив.

СЕРЕДА, 8 СЕРПНЯ

10.00 «Хімен». Мультфільм. 1 частина.
11.30 «Останній зоряний військ». Фантастика.
13.30, 17.30 «Міцні кулаки». Гонконг.
15.30 «Магазин потриманих автомашин». Комедія.
19.30 «Зоряний шлях». 4 серія. Фантастика.
21.30 «Аліса — прекрасне тіло». Еротична комедія.

ЧЕТВЕР, 9 СЕРПНЯ

10.00 «Хімен». Мультфільм. 2 частина.
11.30 «Сім чудових гадіаторів». Бойовик.
13.30, 17.30 «Назад в майбутнє». Фантастика.
15.30 «Бонні і Клайд по-італійськи». Комедія.
19.30 «Смертельний список». Бойовик.
21.30 «Туман». Фантастика.

П'ЯТНИЦЯ, 10 СЕРПНЯ

10.00 «Грім, кішки, спека». Мультфільм.
11.30 «Смертельна страта». Бойовик.
13.30, 17.30 «Людина зі смертельним кулаком». Бойовик.
15.30 «Дівчина, льотчик, розвідник і шахрай». Гонконг.

СУБОТА, 11 СЕРПНЯ

10.00 «Міккі Маус». Мультфільм.
11.30 «Вони живуть». Бойовик.
13.30, 17.30 «У пошуках влади». Гонконг.
15.30 «Ультрафорс-4». Бойовик.
19.30 «Військова академія». Комедія.
21.30 «Дівчатка, із стриптиз-бару». Комедія.

НЕДІЛЯ, 12 СЕРПНЯ

10.00 Мультфільми.
11.30 «Молись про смерть». Гонконг.
13.30, 17.30 «Космічна лють». Фантастика.
15.30 «2019 рік після падіння Нью-Йорку». Фантастика.
19.30 «Краще майбутнє». Бойовик.
21.30 «Поснавання двох місяців». Детектив.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ (МДС).

НАША АДРЕСА:

316030, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Редактор

В. ІВАЩУК.

Друкарня (імені) Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.

Газета виходить щосуботи.

Зам. № 386.

Індентс 61103. Тираж 36 000.